

Technická univerzita v Liberci
Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Rok odevzdání: 2010

Bc. Pavla Ryjáčková

Technická univerzita v Liberci
Ekonomická fakulta

Studijní program: N 6208 - Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika

Golfová turistika

Golf tourism

DP - EF - KMG – 2010 - 46

Bc. PAVLA RYJÁČKOVÁ

Vedoucí práce: Ing. Iveta Honzáková (KMG)

Konzultant: Nikos Iliadis, golfový trenér

Počet stran: 85
Datum odevzdání

Počet příloh: 3

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 1/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 - školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

Datum:

Podpis:

Anotace

Cílem této práce je vysvětlit a popsat pojem golfová turistika, přičemž hlavní pozornost je věnována České republice, především Libereckému kraji. Jsou popsány přednosti a nedostatky České republiky jako golfové destinace, charakterizování příjíždějící golfové turisté. Analyzována je i kvalita a počet golfových hřišť, stav a vývoj členské základny. Zmíněna je i historie golfu v České republice a nejvýznamnější osobnosti podílející se na jeho rozvoji a propagaci. Liberecký kraj je popsán a zhodnocen jednak obecně coby turistická destinace a zároveň je analyzována jeho nabídka v oblasti golfové turistiky. Vlastní výzkum se zabývá hodnocením golfových hřišť v České republice a v Libereckém kraji, využívanými doplňkovými službami, pozornost je věnována i ochotě respondentů za golfem cestovat. Získané výsledky jsou pak porovnány s dostupnými statistikami.

Klíčová slova: historie golfu, golfová turistika, CzechTourism, Česká golfová federace, Liberecký kraj, SWOT analýza, golfová hřiště.

Annotation

The main target of the thesis is to explain and describe the golf tourism, the main attention is focused on the Czech republic, especially the Liberec region. It describes positive and negative features of the Czech republic as a golf destination and the incoming golf tourists. Also the quality and number of the golf courses are analysed, as well as the progress of the number of active golf players. The thesis also mentions the history of golf in the Czech republic with its main personalities. The Liberec region is described generally as a tourist region and also as a golf destination. The own research is focused on evaluation of Czech golf courses and using supplement service. It also analyses the willingness of respondents to travel to play golf. The results are compared with accessible statistics.

Keywords: history of golf, golf tourism, CzechTourism, Czech Golf Federation, Liberec region, SWOT analysis, golf courses.

Obsah

OBSAH	6
SEZNAM ZKRATEK A SYMBOLŮ	8
ČGF – ČESKÁ GOLFOVÁ FEDERACE	8
SEZNAM TABULEK	9
SEZNAM OBRÁZKŮ	10
ÚVOD	11
1. SOUČASNÉ TRENDY V CESTOVNÍM RUCHU	13
1.1. DEMOGRAFICKÉ VLIVY	13
1.2. OCHRANA ZDRAVÍ	14
1.3. RŮST VZDĚLANOSTI	14
1.4. ROZVOJ TECHNOLOGIÍ	15
1.5. VLIV ZMĚN ŽIVOTNÍHO STYLU	16
1.6. EKOLOGICKÉ FAKTORY	16
1.7. POLITICKÉ FAKTORY	17
2. NETRADIČNÍ FORMY CESTOVNÍHO RUCHU	19
3. HISTORIE GOLFU	26
3.1. VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI ČESKÉHO GOLFU	29
4. GOLFOVÁ TURISTIKA	33
4.1. NABÍDKA GOLFOVÝCH CESTOVNÍCH KANCELÁŘÍ	33
4.2. NABÍDKA GOLFOVÝCH ZÁJEZDŮ LIBERECKÝCH CESTOVNÍCH KANCELÁŘÍ	34
4.3. ČESKÁ REPUBLIKA JAKO GOLFOVÁ DESTINACE	37
4.4. ORGANIZACE ZABÝVAJÍCÍ SE PROPAGACÍ GOLFU V ČESKÉ REPUBLICE	41
4.5. HRÁČI A GOLFOVÁ HŘIŠTĚ V ČESKÉ REPUBLICE	45
4.5.1. HODNOCENÍ GOLFOVÝCH HŘIŠTĚ V ČESKÉ REPUBLICE	47
5. LIBERECKÝ KRAJ	52
5.1. POLOHA A VYMEZENÍ ÚZEMÍ	54
5.2. HISTORIE KRAJE	55

5.3. PODNEBÍ	58
5.4. PŘÍRODA, FAUNA A FLÓRA	59
5.5. CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ	59
5.6. HISTORICKÉ A KULTURNÍ PAMÁTKY	61
5.7. GOLFOVÁ HRŠTĚ V LIBERECKÉM KRAJI	61
6. SWOT ANALÝZA – YPSILON GOLF RESORT	67
6.1. SILNÉ STRÁNKY	68
6.2. SLABÉ STRÁNKY	69
6.3. PŘÍLEŽITOSTI	70
6.4. HROZBY	71
7. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	72
8. ZÁVĚR	80
9. POUŽITÉ ZDROJE	82
10. SEZNAM PŘÍLOH	85

Seznam zkratek a symbolů

CGTA – Czech Golf and Travel Association

ČGF – Česká golfová federace

EGA - European Golf Association

IAGTO – International Association of Golf and Travel Organizations

IGF - International Golf Federation

IGLTA - International Gay and Lesbian Travel Association

LGBT – Lesbian, Gay, Bisexual, Transsexual

WAGC - World Amateur Golf Council

Seznam tabulek

- Tab. 1 Struktura výdajů přijíždějících golfistů
- Tab. 2 Procentní zastoupení golfistů podle země původu
- Tab. 3 Přednosti ČR jako golfové destinace
- Tab. 4 Vývoj počtu registrovaných hráčů v ČR
- Tab. 5 Nejlepší hřiště roku 2009
- Tab. 6 Pořadí hřišť v kategorii nejlepší služby
- Tab. 7 Pořadí hřišť v kategorii nejlepší restaurace
- Tab. 8 Pořadí hřišť v kategorii nejlepší pro-shop
- Tab. 9 Výsledky ankety v minulých letech
- Tab. 10 Administrativní členění kraje
- Tab. 11 Vybrané ukazatele za Liberecký kraj
- Tab. 12 Vybrané údaje o podnebí za Liberecký kraj
- Tab. 13 Vybrané údaje za Liberecký kraj – chráněná území
- Tab. 14 SWOT analýza
- Tab. 15 Zkušenost hráčů s golfem
- Tab. 16 Četnost návštěv golfového hřiště
- Tab. 17 Ochota hráčů cestovat za golfem
- Tab. 18 Počet nocí strávených v místě při návštěvě hřiště
- Tab. 19 Způsob zajištění ubytování
- Tab. 20 Oblíbená hřiště v ČR

Seznam obrázků

- Obr. 1 Klubovna hřiště v Karlových Varech
- Obr. 2 Areál golfového hřiště v Líšnici
- Obr. 3 Logo České golfové federace
- Obr. 4 Lady Luisa Abrahams
- Obr. 5 Hanuš Goldscheider
- Obr. 6 Miloslav Plodek
- Obr. 7 Jiří Kodeš
- Obr. 8 Jan Kunšta
- Obr. 9 Logo cestovní kanceláře GolfPlanet
- Obr. 10 Logo CzechTourism
- Obr. 11 Logo Czech Golf and Travel Association
- Obr. 12 Stav členské základny a hřišť v ČR
- Obr. 13 Rozložení hřišť v ČR podle počtu jamek
- Obr. 14 Znak Libereckého kraje
- Obr. 15 Logo Ypsilon Golf Resort
- Obr. 16 Nejoblíbenější hřiště v Libereckém kraji
- Obr. 17 Nejčastěji navštěvovaná hřiště
- Obr. 18 Využívané doplňkové služby
- Obr. 19 Kritéria výběru hřiště
- Obr. 20 S kým chodí hráči na golf
- Obr. 21 Navštěvované destinace

Úvod

Cestovní ruch je jednou z mnoha oblastí, která za poslední desítky let prošla celou řadou změn. Vedle tradičních forem cestovního ruchu se začaly objevovat nové moderní, netradiční formy. Jednou z nich, která by se dala zařadit pod širší pojem sportovní turistika, je právě golfová turistika, kterou se tato práce zabývá. Golf se v poslední době stává v České republice jedním z nejpobulárnějších sportů a svou oblibu si získává i cestování za golfem. Cílem této práce je tedy analyzovat golfové prostředí České republiky, zejména oblasti Liberecka, zhodnotit úroveň poskytovaných služeb a navrhnout jejich případná zlepšení.

První část práce je věnována analýze vlivů působících na současnou podobu cestovního ruchu a stručnému popisu některých aktuálních či netypických forem cestovního ruchu. Dále se práce zabývá historií a tradicí golfu v České republice, přičemž určitá pozornost je věnována i významným osobnostem českého golfu jednak z okruhu hráčů, tak především i z okruhu funkcionářů, kteří se nějakým způsobem podíleli či podílejí na rozvoji českého golfu.

V další části se práce věnuje analýze golfové turistiky. Pozornost je věnována nabídce golfových zájezdů ve specializovaných i běžných cestovních kancelářích, charakteristice České republiky coby golfové destinace se všemi jejími specifiky a problémy. Popsán je také profil přijíždějících zahraničních golfistů a struktura jejich výdajů. Jedna z podkapitol je věnována organizacím zabývajícím se podporou, rozvojem a propagací českého golfu a golfové turistiky. Další část je zaměřena na česká golfová hřiště a počty registrovaných hráčů, v podkapitole Nejlepší hřiště jsou uvedeny výsledky každoroční ankety časopisu GolfDigest v různých kategoriích.

Největší část práce je věnována analýze Libereckého kraje jako turistické destinace a především jako golfové destinace. Jsou zde charakterizovány nejdůležitější znaky Libereckého kraje, které hrají roli pro potenciální přijíždějící golfisty a jejich rodiny. Představena jsou outdoorová i indoorová hřiště v Libereckém kraji, přičemž větší pozornost je věnována libereckému hřišti Ypsilon Golf Resort, které je dlouhodobě považováno za jedno z nejlepších hřišť v České republice. V kapitole 6. je sestavena

SWOT analýza tohoto hřiště, kde jsou charakterizovány silné a slabé stránky tohoto hřiště a jeho příležitosti a hrozby.

Poslední kapitola práce obsahuje výsledky dotazníkového šetření, které bylo provedeno v rámci analýzy golfové turistiky v Libereckém kraji. Cílem šetření bylo zjistit, zda a kam respondenti cestují za golfem – po České republice i v zahraničí a která jsou jejich oblíbená golfová hřiště v České republice a v rámci Libereckého kraje a proč. Dále byly zkoumány faktory rozhodování golfistů při výběru hřiště, využívání doplňkových služeb hřišť a také jejich přístup ke golfu – jak dlouho a jak pravidelně hrají golf, s kým na něj chodí a další.

Ve svém závěru práce porovnává získané údaje s již existujícími statistikami a žebříčky a pokouší se nalézt příčiny a řešení či zlepšení některých negativních jevů týkajících se golfové turistiky.

1. Současné trendy v cestovním ruchu

Cestovní ruch je jedním z nejrychleji se rozvíjejících odvětví. Podléhá celé řadě vnějších vlivů. Spolu se změnami v ekonomice, společnosti a jejím životním stylu se mění i formy a podoba cestovního ruchu a požadavky zákazníků. Už neplatí situace, kdy si zákazník mohl vybírat ze značně omezené nabídky, dnes se naopak služby v cestovním ruchu plně přizpůsobují požadavkům svých zákazníků. Mění se různé aspekty turismu, například rozsah aktivit, které jsou podstatnou částí cestování, dále také druhy aktivit.

1.1. Demografické vlivy

Obecně lze charakterizovat tři základní skupiny, které se podílejí na cestovním ruchu. Jedná se o mladé lidi (studenty, mládež, lidi bez závazků), lidi s rodinami (mladé páry s malými dětmi či zralejší páry s odrostlejšími potomky) a o lidi staršího věku – seniory či penzisty. Zřetelně lze vnímat růst objemu skupiny lidí staršího věku - stárnutí populace, které se projevuje především v rostoucím podílu tzv. seniorského cestovního ruchu na celkovém (viz dále).

Neméně důležitý je také segment trhu, který zaujímají mladí lidé. Stálý nárůst v jejich příjmech je důležitý pro další vývoj a strukturu trhu s produkty cestovního ruchu. Zejména studenti pak dosahují vyšších příjmů, než tomu bývalo dříve, a proto si také mohou dovolit více cestovat. Důvodem je například v České republice nárůst pracovních možností v podobě různých stáží či odborných praxí, které bývají v mnoha případech placené. Dále se pak jedná o nejrozličnější dobrovolné aktivity ze strany studentů, kdy zároveň při škole pracují na částečný úvazek ve firmách či jiných institucích, aby si tak jednak vydělali peníze, ale také aby nabyli zkušenosti, které mohou po ukončení studií využít ve svůj prospěch na trhu práce. Také třetí segment trhu zaznamenává růst. Silné ročníky ze 70. let 20. století dospěly do rodičovského věku, lze tedy očekávat, že právě končící „babyboom“ v České republice přinese v příštích letech zvýšený zájem o specifické služby spojené s trávením dovolené s dětmi (využití animátorů, chův...).

1.2. Ochrana zdraví

Dalším aspektem, který významně ovlivňuje podobu cestovního ruchu, je důraz na ochranu zdraví populace. Turisté si často vybírají dovolené mimo hlavní letní sezónu, důležitou roli v tomto trendu hraje zejména hrozba karcinomů kůže, kdy riziko jejich bujení vlivem ostrého slunečního záření významně roste. Typická letní sezóna se tak z klasického července a srpna prodloužila v podstatě na období od května až do října (k moři se však jezdí celoročně). Roste zároveň poptávka po nejrůznějších lázeňských a wellness pobytech a aktivních formách dovolené (spojené s nejrůznějšími sportovními aktivitami). Tento typ odpočinku bývá často také podporován zaměstnavateli, kteří tyto pobyty buď přímo pro své zaměstnance organizují nebo jim na ně částečně přispívají.

1.3. Růst vzdělanosti

Stejně jako se zlepšuje zdravotní stav, tak se i zvyšuje úroveň vzdělanosti populace. S tím je spojen růst zájmu o poznávání kultury a historie, navštěvování památek. Roste zájem o dříve turisticky ne tolik atraktivní destinace, vysoké popularitě se těší například země východní Evropy. Cílem turistů nejsou již pouze notoricky známé a ve všech průvodcích zmiňované objekty, turisté často chtějí při poznání jít více do hloubky. Oblibu si získávají např. nejrůznější putování po stopách známých osobností, které v dané oblasti působily, roste i zájem o poznání skutečného života obyvatel země. Tento trend se projevuje častějším využitím rodinných typů ubytování spíše než obřích mezinárodních hotelových řetězců, spojením cestování s prací v dané zemi, fenoménem se také stal tzv. couchsurfing (viz dále). Zároveň způsob poskytování informací se mění. Rozvoj informačních technologií s sebou přinesl celou řadu nových možností, jak získávat/poskytovat informace zajímavějším a komfortnějším způsobem. V muzeích a galeriích celého světa se můžeme setkat s nejmodernějšími technologiemi, které zajistí snadný a interaktivní přístup k jinak mnohdy těžko vstřebatelným informacím.

1.4. Rozvoj technologií

Informační technologie velmi významně ovlivnily také celý systém práce cestovních kanceláří a agentur. Samozřejmostí se již stalo objednávání zájezdů přes internet. V současné době nadále roste obliba vytváření své vlastní dovolené využitím přímých internetových rezervací (individuální výběr ubytování, dopravy, atd.). Rozvoj internetu také zvýšil konkurenci mezi poskytovateli služeb, rychle a pohodlně lze porovnávat ceny i kvalitu služeb (velké oblibě se těší nejrůznější internetové diskuze a blogy, kde si turisté mohou vyměňovat své zkušenosti). Jisté mezery jsou ještě patrné v oblasti transferů plateb za služby po internetu, které mnoha uživatelé nejsou považovány za příliš bezpečné. Jejich usnadnění a zvýšení bezpečnosti by znamenalo další urychlení a zpřístupnění celé škály služeb. Nedostatkem je také nízká dostupnost připojení k internetu v ubytovacích zařízeních, samozřejmostí se stalo zatím pouze ve větších hotelích. Velkou oblibu si rychle získalo používání systému GPS, který turistům (zejména těm, kteří cestují na vlastní pěst) dává větší možnosti v cestování a může pomoci mnohým méně známým či dosud turisticky neobjeveným destinacím v jejich prosazení. Pořízení GPS je dnes cenově poměrně dostupné, o čemž svědčí mimo jiné rostoucí popularita tzv. geocachingu. [2, 18]

Technologie jsou a budou stále důležitější pro oblasti, které jsou nadměrně závislé na změnách počasí (klimatu). Jedná se zejména o sledování zvyšování mořské hladiny, předpovědi před hurikány, tornády, tsunami či zemětřeseními a jinými přírodními katastrofami. Neméně významnou oblastí je taktéž zabezpečení mezinárodních letišť či nádraží, kde jsou nové technologie využívány s velkým důrazem. Velký prostor pro inovace je hlavně v oblasti mobilních telefonů a digitálních televizí, což by mělo napomoci k rozvoji trhu v oblasti turismu. Může to mít dopad jednak na větší flexibilitu ve výběru produktů cestovního ruchu, ale také například v porovnávání cen, sdílení informací o kvalitě poskytovaných služeb ve vybrané destinaci či jiných osobních zkušenostech. Navíc komunikace s blízkými v době cestování se s rozvojem služeb a technologií v oblasti mobilních telefonů může stát dostupnější pro mnohé z cestujících. Ve spojení s relativně levnou dopravou je rozvoj levného komunikování předpokladem pro značný nárůst v cestování. Velký potenciál je v již nyní velmi využívaných Globálních Distribučních Systémech (GDS) jako jsou například Amadeus, Galileo, Sabre nebo Worldspan.

Prostřednictvím těchto systémů je možné přehledně a celosvětově získávat informace o poskytovatelích produktů v turismu a také si je rezervovat. [2]

1.5. Vliv změn životního stylu

V současné době jsou kladeny vysoké nároky na běžný život lidí, což zvyšuje poptávku po volném čase a relaxaci. Zároveň však rostou počty dní placené dovolené. Tyto tlaky na volný čas pak vedou ke kratším, ale častějším cestám. V Evropě je v poslední době možné zřetelně sledovat trend víkendových výletů do různých evropských metropolí. Tento jev je způsoben jednak obecně rostoucí životní úrovní, ale i rozvojem nabídky nízkonákladových leteckých společností, kdy ceny charterových letů jsou velice příznivé. Svou roli hraje také to, že lidé často nemohou dělat, co chtějí a kdy chtějí, a tak si raději dopřejí alespoň víkend v zahraničí, než aby dlouho čekali na letní dovolenou. [18]

Pokračující růst je očekáván i v souvislosti s tzv. druhými domovy (second homes), tedy nákupy nemovitostí v zahraničí bohatšími lidmi. Jedná se zejména o Brity, Nizozemce a Němce, kteří se snaží ukládat svůj disponibilní kapitál do relativně levných nemovitostí zejména ve střední a východní Evropě.

Nedostatek volného času vede lidi k tomu, aby čas, který je vyhrazen na dovolenou, využili také ke svému osobnímu rozvoji a koníčkům. Dovolené, kde mohou obé spojit, jsou často provázeny určitými kurzy (např. jazykové či vaření) nebo sportovními aktivitami (např. cyklistika, potápění, golf či lyžování). V tomto případě se pak jedná o tzv. kreativní cestovní ruch. Velké oblibě se těší také cesty spojené s různými festivaly, výstavami, koncerty atd.

1.6. Ekologické faktory

Otázky ochrany životního prostředí se dostaly do popředí společenského i politického zájmu jak ve světě, tak v Evropě. Klimatické změny se staly jedním z největších

dlouhodobých globálních problémů, kterým se nevyhne ani průmysl cestovního ruchu. Ve svých důsledcích to může vést až ke ztrátě mnohých turistických destinací, jejichž existence a atraktivita úzce souvisí s jejich přírodním prostředím. Obzvláště nízko položená území jsou ohrožena zvyšující se hladinou moří. Klimatické změny lze vysledovat i v úbytku dešťových srážek na jihu a jejich nárůst v severní Evropě. Oteplování je zjevně dokazováno ústupem horských ledovců a zvýšením počtu případů požárů v lesích.

V poslední době se také objevuje trend změny v tocích cestovního ruchu, tzn. že narůstá počet realizovaných cest mimo letní sezónu a roste oblíbenost v navštěvování letních destinací v zimním období. Spolu s nárůstem cen energií se budou stále více prodražovat aktivity spojené s údržbou přírodních zdrojů cestovního ruchu, například horská centra a rezorty, pláže, jezera aj. V rámci trvale udržitelného rozvoje turismu vlády zavádějí stále častěji různé ekologické daně a jejich ekvivalenty, což následně vytváří tlak na ceny za dopravu a ubytování.[18]

Do popředí zájmu se dostávají destinace, které mohou být nabízeny ve spojitosti s tzv. ekoturismem či zodpovědným cestováním nebo jako jeho alternativa. Poskytovatelé by se tak mohli stát důležitými pomocníky při rozšiřování povědomí o životním prostředí ze strany turisty. Toto je možné zajistit především větší informovaností o udržitelnosti cestovního ruchu a jeho produktů efektivní reklamou a propagací. Marketingové aktivity tak mohou vést k propagaci udržitelných produktů jako aspektu pro zákazníkovo čisté svědomí a pocit, že se chová k přírodě šetrně. Takového zákazníka můžeme nazývat „zelený“ zákazník, ovšem je třeba zdůraznit, že tento segment trhu je stále ve vývoji a zájem ze strany poptávky po takovýchto typech dovolených, které berou v potaz životní prostředí, se různí jednak napříč jednotlivými zeměmi, ale také věkovými skupinami či rozdílností v důchodech. [2,18]

1.7. Politické faktory

Cestovního ruchu se v posledních letech stále více začala dotýkat i otázka politická. Za nejzávažnější příčiny je možné považovat teroristické útoky, nestabilitu v některých dříve

stabilních turistických destinacích a prohlubující se globalizaci. Evropská unie stírá hranice mezi členskými státy, což má pozitivní vliv na svobodu cestování a obchodování, ale přináší s sebou zároveň zvýšenou hrozbu v podobě teroristických či jiných politicky nebo nábožensky motivovaných útoků. Image dané turistické destinace je čím dál tím více spojována s její bezpečností a tolerancí místního obyvatelstva např. k odlišným náboženským vyznáním. [3]

2. Netradiční formy cestovního ruchu

V důsledku silného působení výše popsaných jevů se začaly v cestovním ruchu objevovat nové netradiční formy. Některé z nich mají svůj původ již v dávné historii a nyní pouze vzrostla jejich popularita, jiným daly vzniknout až změny ve stylu života či technologický pokrok.

- **Dark tourism**

Dark tourism neboli temná turistika (užívají se i označení grief tourism – od zármutek či thanatourism – výraz pro personifikaci smrti) je fenomén, který byl v různých formách znám již od 19. století. Avšak označení dark tourism se zrodilo až v roce 1996, kdy ho použili vědci John Lennon a Malcolm Foley. Jedná se o druh cestování, které se zaměřuje na místa, která jsou nějakým způsobem spojena se smrtí, utrpením, nějakou tragédií či neštěstím. Častými body zájmu se tak stávají hřbitovy, bitevní pole, bývalé koncentrační tábory, ale i místa stížená nějakou přírodní katastrofou. Tento typ turistiky bývá mnohými považován za kontroverzní, proto jsou patrné snahy spojit navštěvování takovýchto míst s pietou a vzděláváním či s charitou a ne pouze se ziskem. Například výtěžek z prohlídek chudinských čtvrtí a slumů bývá dle průvodců z části věnován na jejich obnovu.

Míst atraktivních pro temné cestování je ve světě celá řada. Mezi nejznámější a nejoblíbenější patří Ground Zero v New Yorku, památník Hirošima v Japonsku, bývalý nacistický koncentrační tábor Osvětim – Březinka v Polsku, Černobyl na Ukrajině či muzeum Anny Frankové. S velkým opovržením se setkaly organizované projížďky po trase, na které v Paříži tragicky zahynula princezna Diana. Také Česká republika má svůj žebříček TOP 10 temných turistických míst, který sestavila na základě ankety agentura CzechTourism. Nejoblíbenějším místem se stal Památník Terezín, dále památníky připomínající vyhlazení Lidic a Ležáků, slavkovské bojiště, kostel sv. Cyrila a Metoděje v Praze, jenž sloužil jako úkryt pro parašutisty, kteří spáchali atentát na Reinharda Heydricha. Oblíbeným místem je naučná stezka Jáchymovské peklo, která představuje uranové tábory a doly z 50. let 20. století. Mezi další temná místa patří bojiště u Hradce Králové se stovkami pomníků, památník Vojna u Příbrami a muzeum obětí komunismu či vyšehradský hřbitov Slavín, kde je pohřbeno více než 600 českých významných osobností. Na Václavském náměstí v Praze je umístěn památník Jana Palacha, který tvoří bronzový

kříž vystupující z reliéfu chodníku. Desítku nejoblíbenějších českých temných míst uzavírá zámek Velké Losiny známý čarodějnickými procesy, kdy zde na konci 17. století byly upáleny desítky lidí. [18]

- **Mladí turisté**

Za mladé cestovatele se považují zpravidla lidé staří v průměru 25 let, kteří cestují především za poznáním jiných zemí a kultur, ale i za zábavou a relaxací. Zpravidla podnikají jednu delší a jednu kratší cestu ročně, často vyhledávají místa mimo hlavní turistické destinace, při cestování jsou odvážní. Důležitou roli u této kategorie cestovatelů hraje tzv. gap year (přelomový, odpočinkový rok, nejčastěji po ukončení střední školy nebo při změně zaměstnání), během kterého podnikají velkou část svých cest. Velká část této skupiny se během své cesty také věnuje zdokonalování jazykových dovedností, studiu, práci či dobrovolnické činnosti.

Při cestování se mladí cestovatelé silně orientují na cenu, tomu také podřizují výběr ubytování a dopravy. Pro tuto generaci je také zcela běžné využívání internetu při rezervacích a vyhledávání informací.

Mladí cestovatelé navštěvují nejčastěji evropské země, severní Ameriku, ale v posledních letech roste také obliba asijských zemí a Austrálie. [18]

- **Diaspora tourism**

Termínem diaspora tourism bývá označováno cestování do země původu. Setkáváme se s ním u emigrantů, kteří se nyní vrací do své mateřské země jako turisté. Tento trend se zřetelně projevuje i v České republice, kam se začali vracet lidé, kteří emigrovali před či až po pádu železné opony. Vzhledem ke zlepšené ekonomické situaci a poměrně nízkým cenám letenek si mohou dovolit svou mateřskou zemi navštěvovat častěji. Tito turisté se vrací z různých důvodů. Spíše starší generace se vrací, aby poznala své kořeny – kulturu a památky země svých předků, mladší generace se zajímá o investice do nemovitostí a mnohdy uvažuje o návratu. Zvláštní skupinou jsou „sváteční turisté“, kteří do své původní vlasti jezdí navštěvovat příbuzné o svátcích či výročích. [18]

- **Asketická dovolená**

Asketická dovolená je jakýmsi opakem toho, co si většina lidí představí pod pojmem dovolená, tedy odpočinek, blahobyt, pohodlí...Vyznavači asketické dovolené se toho všeho dobrovolně vzdávají, aby zažili něco nového, nečekaného. Asketická dovolená může mít řadu podob, ať už se jedná o týden tvrdého tréninkového programu spojeného se striktní dietou nebo o armádní výcvik či pobyt v hotelu – věznici. Tento typ dovolené si získal oblibu zejména u vrstvy lidí, která má pocit, že už všechno zažila či dokázala, většinou se jedná o bohatší skupiny obyvatel.

- **Couchsurfing**

Couchsurfing se jeví jako dobrá volba pro všechny nezávislé cestovatele, jejichž zájmem je co nejvíce ušetřit za ubytování a získat informace o destinaci přímo od místních obyvatel. Jedná se o celosvětovou sociální síť, která spojuje přes milion cestovatelů a dobrodruhů ve 230 zemích světa. Projekt, který oficiálně odstartoval 1. ledna 2004, funguje jako nezisková organizace. Vše je založeno na důvěře lidí – registrovaní uživatelé si navzájem nabízejí bezplatné ubytování ve svém domě či bytě. Po skončení návštěvy svého couchsurfera ohodnotí a na základě těchto referencí se stává couchsurfer atraktivnějším a více důvěryhodným pro ostatní členy. Couchsurfing je spíše vhodný při cestování do velkých západních měst, v zemích, kde běžné ubytování stojí minimum, se nevyplatí cestovat až za couchsurferem. [18]

- **Léčebný turismus**

Léčebný turismus je termín, který se využívá pro cesty podnikané za účelem podstoupení léčebného nebo estetického zákroku, provedeného na území jiného státu. Kořeny tohoto turismu sahají do daleké historie, velký rozmach ovšem zažívá v posledních letech. Nejčastějším důvodem takto podnikaných cest je cenová výhodnost zákroku v zahraničí oproti domácí zemi nebo nedostupnost zákroku. Zároveň bývá takováto cesta spojena s poznáváním a relaxací v navštívené zemi.

Pacienti mají možnost využít nabídky cestovních kanceláří, které celý pobyt včetně zákroku a případných doprovodných služeb zorganizují, nebo mohou cestovat na vlastní pěst a kontaktovat přímo vybranou kliniku, kde chtějí zákrok podstoupit.

Nejčastěji vyhledávanými typy zákroků jsou stomatologické, chirurgické, kardiokirurgické zákroky, léčba neplodnosti či různé estetické operace. Pod termín léčebný turismus je možné zahrnout i lázeňství, díky jehož vysoké úrovni a cenové dostupnosti se Česká republika řadí mezi jednu z nejvyhledávanějších destinací léčebného turismu na světě. [18]

- **Venkovská turistika**

Pojem venkovská turistika se objevil již v 60. letech 20. století ve Spojených státech. Největší oblibě se však těší až v posledních desetiletích. Největší podíl na tom lze připisovat životu v přelidněných městech plných znečištěného ovzduší a hektickému způsobu života, což motivuje lidi trávit alespoň dovolenou v přírodě a klidu. Mezi hlavní formy venkovské turistiky řadíme agroturistiku a ekoturistiku (ekoagroturistiku).

- **Agroturistika**

Jedná se o formu venkovské turistiky, provozovanou přímo farmářem. Lidé si tak mohou zaplatit pobyt přímo na farmě nebo v její těsné blízkosti. Dostanou se do přímého kontaktu s běžným denním životem na farmě, mohou si vyzkoušet práce související s chodem farmy, zakoupit si čerstvé domácí produkty, děti mají šanci zblízka poznat hospodářská zvířata.

- **Ekoturistika (ekoagroturistika)**

Ekoturistika je formou agroturistiky, která klade důraz na šetrné a ekologické zatížení místa pobytu a na využívání technologie přátelské k životnímu prostředí. Ekologické farmy nepoužívají žádná syntetická hnojiva ani chemikálie, při chovu zvířat upřednostňují přirozené prostředí i způsob krmení. Ekologické farmy podléhají přísnému systému certifikace. Při splnění všech stanovených podmínek, jejichž dodržování je neustále kontrolováno, získají farmy možnost používat pro své produkty označení BIO.

- **Zodpovědné cestování**

Jak již bylo mnohokrát zmíněno, cestovní ruch je jedním z nejrychleji rostoucích odvětví, proto by měli turisté začít přijímat zodpovědnost za stále se zhoršující úroveň životního prostředí. Cílem a posláním tohoto způsobu cestování je minimalizovat negativní dopad

cestování na životní prostředí a v lepším případě stav v navštívené zemi vylepšit. Existuje celá řada zásad a pravidel, která je třeba dodržovat, většina z nich koresponduje se zásadami ekologického smýšlení (např. nevozit si s sebou na dovolenou balenou vodu či zbytečné obaly) a také se zásadami etickými. Snahou zodpovědného turisty by mělo být nijak nenarušovat kulturní zvyklosti a tradice místních obyvatel, respektovat a nijak neurážet jejich náboženské vyznání. Samozřejmostí by mělo být šetření se zdroji vody a energie či nakupování u lokálních obchodníků, které může pomoci zlepšit jejich situaci.[2,18]

- **Volunturismus**

Termín volunturismus vznikl kombinací slov volunteerism (dobrovolnictví, dobrovolnická činnost) a tourism. Volunturismus se snaží integrovat to nejlepší z obou pojmů – umění, kulturu, geografii, přírodu a rekreaci – s možností pomoci dané destinaci a jejím obyvatelům. Vše zpravidla funguje tak, že ve všední dny dobrovolník pracuje (manuální práce, výuka jazyků, lékařská činnost) a o víkendu má možnost poznávat navštívenou zemi. Ubytován může být přímo u místních obyvatel nebo v hotelu, od toho se pak také odvíjí cena zájezdu. Přínos takového typu cestování je tedy oboustranný, je však třeba eliminovat i případné negativní stránky – neměla by nastat situace, že dobrovolník získá místo, za které by mohl dostat místní obyvatel zapláceno.

I v České republice se nabízí možnost návštěvy pro volunturisty, nabídka dobrovolných prací však ještě není příliš široká.

- **Gay turismus, LGBT turismus**

Pojmem gay turismus se označuje cestování homosexuálních párů, LGBT (lesbian, gay, bisexual, transgender) je pojmem širším. Termín se rozšířil zejména po zpřístupnění možnosti uzavírat registrovaná partnerství, kdy se celá řada párů vydává na svatební cesty. Homosexuální páry se staly jedním z významných segmentů trhu, protože mají poměrně vysoké příjmy a cestují často. Staly se tak předmětem zájmu mnoha destinací. Pro přilákání této skupiny turistů je však třeba vytvořit tzv. gay friendly prostředí – to znamená otevřeně propagovat vstřícnost a otevřenost ke gay komunitě. Vedle tradičních gay turistických cílů jako Las Vegas, Buenos Aires, New York či Amsterdam i Praha

překvapivě patří k oblíbeným destinacím, neboť Česká republika je považována v této otázce za velmi tolerantní.

Existuje řada organizací, které sdružují cestující LGBT komunitu a nabízejí vhodné turistické destinace, největší z nich je IGLTA (International Gay and Lesbian Travel Association), která funguje již od roku 1983. [18]

- **Kulinářský turismus**

Kulinářský turismus je fenomén, který se jako samostatné odvětví objevil až v roce 2001. Velmi rychle se ovšem stal oblíbeným a důležitým odvětvím a jeho význam stále roste. Kulinářský turismus se řadí do skupiny kulturního turismu a lze jej definovat jako cestování za unikátními a pozoruhodnými kulinářskými zkušenostmi všeho druhu. Pod tento pojem spadá nejen navštěvování luxusních restaurací, ale i obyčejných pouličních stánků, barů či jiných podniků nebo poznávání specialit kuchyně přímo v domácnostech místních obyvatel. Nedílnou součástí jsou i lekce vaření či návštěvy tržišť. Mnoho lidí přizpůsobuje výběr svojí dovolené také tomu, čím je láká místní kuchyně. Běžným jevem je, že lidé vynechávají jídla zaplacená ve svém hotelu a raději se stravují v místních restauracích.

- **Cestování seniorů**

Stárnutí populace spojené se zlepšováním zdravotního stavu a kvality života seniorů se odráží ve zvyšování podílu tzv. seniorské turistiky na cestovním ruchu. Za seniory se považují starší osoby (zpravidla se uvádí starší 65 let, avšak tato věková hranice není nijak striktně vymezena), které již nejsou ekonomicky aktivní. Charakteristickým rysem cestování této skupiny je důraz na vyšší komfort při dopravě a ubytování (s ohledem na zdravotní stav), pohodlí spojené s dokonalou organizací zájezdů (minimum komplikací a změn) a využívání mimosezónních nabídek, kdy již teploty nedosahují extrémních hodnot, letoviska bývají klidnější a ceny příznivější.

Při tvorbě nabídky pro seniory je třeba brát v úvahu několik zásadních faktorů, kterým je potřeba přizpůsobit podmínky. Jedná se o fyzický a duševní stav klientů, jejich sociální postavení a specifické zájmy. Zdravotní stav je nutno zohlednit zejména ve způsobu a délce dopravy, typu a snadné přístupnosti ubytování a také při sestavování jídelníčku, kdy je často potřeba informovat se o případných dietách.

Starší turisté preferují při cestování především relaxaci, poznávání historie a památek, či poznávání atmosféry místa, zanedbatelný význam u nich má cestování za zábavou.

Specifickou skupinu tvoří mladší senioři (v průměru 55 – 64 let), kteří jsou v dobré fyzické kondici. Ti vyhledávají nejen relaxaci, ale i aktivní formy odpočinku. Ubytovací zařízení by jim proto měla poskytnout dostatek sportovního vyžití – ideální je plavání v bazénu, cvičení v posilovně a pěší nebo cyklistické výlety, ale zároveň také určitý komfort odpovídající potřebám jejich věku. [1,3]

3. Historie golfu

O původ golfu se pře několik národů, avšak za skutečnou pravlast tohoto sportu je právem považováno Skotsko, kde se již ve 14.století objevila hra podobná golfu. O několik století později, v průběhu 18.století, byla vytvořena pravidla golfu, která se v podstatě dodržují dodnes. Největšího rozmachu golf dosáhl během 20.století a dnes je již plnohodnotným sportem, jehož obliba mezi lidmi všech věkových skupin neustále roste.

Na území Čech se dle historických záznamů první pokusy o odpaly objevily kolem roku 1898 v Praze na Císařské louce. Roku 1904 pak bylo otevřeno první devítijamkové hřiště v Karlových Varech. Brzy poté bylo založeno golfové hřiště i v Mariánských Lázních. Obě hřiště přitom byla využívána především zahraničními hosty, neboť v této době byl počet domácích hráčů ještě zanedbatelný. Začátky skutečně českého golfu tak bývají spojovány s rodinou Ringhofferů, která před vypuknutím první světové války zřídila na soukromém pozemku vlastní hřiště. Zároveň s hřištěm zde vznikl i golfový klub rodinného typu. Rodině Ringhofferů je také připisován vznik prvního českého golfového klubu v Praze v Motole roku 1926, kde se konal také první oficiální golfový turnaj. Toto hřiště bylo až do roku 1934 považováno za centrum českého golfu a konala se zde velká většina golfových turnajů.

Obr. 1 Klubovna hřiště v Karlových Varech

Zdroj: [14]

K počátkům českého golfu se řadí i golfové hřiště a klub v Líšnici, které vzniklo roku 1928.

Významným datem pro český golf je rok 1931, kdy se kluby sdružily do Golfového svazu ČSR, jehož předsedou byl zvolen František Ringhoffer.

V průběhu let přibýlo několik nových hřišť. Avšak po Mnichovské dohodě (1938), kdy došlo k odtržení pohraničí, přišli hráči o tři hřiště. Zbyla tak hřiště v Klánovicích, Líšnici a Leleticích, později přibyla Svratka.

Obr. 2 Areál golfového hřiště v Líšnici

Zdroj: [14]

Vliv druhé světové války samozřejmě poznamenal i český golf. Mnoho předválečných hráčů se k němu již nikdy nevrátilo, některá hřiště byla zabavena či zničena. Přesto se však golf na českém území udržel a v poválečných letech nabral jeho vývoj opět na rychlosti.

Velkou ránou pro český golf pak byl nástup komunismu a s ním spojené změny. Všechny tehdejší sportovní kluby se musely začlenit do Sokola nebo musely být zrušeny. Golfové kluby se v zájmu zachování své existence podřídily a staly se tak oddíly tělovýchovných jednot. Český golfový klub se tak například stal oddílem golfu závodního Sokola závodu Jana Švermy. Aversí režimu vůči golfu, který v něm spatřoval projev západního způsobu života, tak vedla k zákazu hry či úplnému zrušení některých hřišť.

Příznivým obdobím pro rozvoj českého golfu byla 60.léta, kdy došlo k lehkému uvolnění politického režimu. Toho využil český golf k navázání kontaktů se zahraničím. Na turnaje začali přijíždět hráči téměř z celého světa a zároveň čeští hráči často vyjížděli do zahraničí.

V roce 1966 byla zřízena Ústřední sekce golfu ČSTV, která zastřešovala deset golfových oddílů, čímž byl golf formálně uznán jako plnohodnotný sport, řadící se na stejnou úroveň s ostatními sporty. Roku 1968 vznikl Český golfový svaz, který se brzy stal členem Evropské golfové asociace, čímž se opět posílily mezinárodní vazby.

Pro konec 70. a celá 80. léta byl typický neustávající boj s nedostatkem finančních prostředků a s nezájmem složek sloužících k rozvoji sportu. Československý golfový svaz se také přejmenoval na Československý svaz golfu.

Po Sametové revoluci změnil Československý svaz golfu svůj název na Československou golfovou federaci. Současně začal proces osamostatňování golfových oddílů, které se opět stávaly samostatnými golfovými kluby.

Po rozdělení Československa byl přijat název Česká golfová federace, jejímž prezidentem byl zvolen Hanuš Goldscheider.

Obr. 3 Logo České golfové federace

Zdroj: [8]

V průběhu 90.let došlo k masivnímu nárůstu množství klubů i hráčů. Vznikla celá řada nových golfových hřišť, založena byla Profesionální golfová asociace České republiky, která sdružuje profesionální učitele golfu. Golf se tak stal jedním z nejdynamičtější se rozvíjejících sportů. [14,15]

3.1. Významné osobnosti českého golfu

Lady Luisa Abrahams

Obr. 4 Lady Luisa Abrahams

Zdroj: [15]

Tato česká hráčka, která se narodila roku 1910 v Praze, bývá nazývána první dámou českého golfu. Golf začala hrát v Rakousku a později pokračovala v Mariánských Lázních. Její první turnajové úspěchy přišly v roce 1934, kdy vyhrála juniorskou soutěž. Za svou sportovní kariéru získala více než trofejí, mimo jiné Ringhofferův pohár nebo titul Mistryně republiky. Před druhou světovou válkou odjela do Anglie, kde pokračovala v trénování. Po návratu do osvobozeného Československa zjistila, že většina její rodiny byla zavražděna, proto se vrátila zpět do Anglie. V roce 1968 se s manželem vrátila do Československa, konkrétně do Mariánských Lázní, kam pro golfisty přivezla kvalitní golfové vybavení, kterého zde byl nedostatek. Luisa Abrahams se tehdy aktivně zapojila do upevňování mezinárodního postavení československého golfu.

Hanuš Goldscheider

Obr. 5 Hanuš Goldscheider

Zdroj: [15]

Tento nadšený golfista začal s golfem v Mariánských Lázních, kde se zotavoval po návratu z koncentračního tábora. Jeho celoživotní snahou bylo dostat golf tam, kde byl před válkou. Zasloužil se mimo jiné o to, že se Československo stalo členem Světové golfové asociace. Zaměřil se na intenzivní navazování mezinárodních kontaktů a na pořádání turnajů. Přes dvanáct let působil v nejrůznějších komisích Evropské golfové asociace a v roce 1991 byl zvolen nejdříve československým a později prvním českým prezidentem golfové asociace. V roce 2001 byla založena Nadace Hanuše Goldscheidera pro rozvoj golfu, jejímž posláním je podpora českého mládežnického golfu ve všech jeho rovinách. Velká pozornost je věnována programu na podporu sociálně slabších adeptů golfu a snaze zpřístupnit tento sport co nejširší veřejnosti. Hlavní činností nadace je pak organizace letních táborů pro děti z českých golfových klubů.

Miloslav Plodek

Obr. 6 Miloslav Plodek

Zdroj: [15]

Miloslav Plodek byl uveden do Síně slávy českého golfu zejména za svou obětavou organizační práci pro český golf v letech 1958 – 1975. S golfem přišel do styku jako jeden z klánovických caddies, a to záhy po otevření klánovického golfového hřiště v roce 1938. Jako hráč se prezentoval poprvé v roce 1948, kdy soutěžil za Golf Club Praha při utkání s Golfovým klubem Líšnice. V roce 1958 byl jedním z iniciátorů založení golfového oddílu při TJ Dynamo Praha. Předním činitelem českého golfu se stal v roce 1962, kdy byl zvolen předsedou Řídící komise golfu. V roce 1968 byl založen Československý golfový svaz a Miloslav Plodek se stal jeho předsedou. Tuto funkci zastával až do své smrti v roce 1975. V roce 1969 se spolupodílel na založení tělovýchovné jednoty Golf Club Praha, která si jako hlavní úkol stanovila výstavbu golfového hřiště v Praze. Velkou měrou se zasloužil o pozdější vybudování motolského hřiště. Miloslav Plodek vedl československý golf v

dobách pro tento sport krajně nepříznivých. Díky velkému pracovnímu nasazení i schopnosti konstruktivně jednat s nadřizenými tělovýchovnými i politickými orgány dosáhl toho, že český golf se opět, po téměř deseti letech silného útlumu, začal rozvíjet jak po stránce sportovní, tak členské. Miloslav Plodek zemřel ve svých nedožitých 46 letech.

Jiří Kodeš

Obr. 7 Jiří Kodeš

Zdroj: [15]

Tento hráč byl uveden do Síně slávy českého golfu za dlouhodobě vynikající sportovní výsledky zvláště v kategorii seniorů a za významný přínos k rozvoji českého golfu. Jiří Kodeš začal hrát golf v době, kdy již ukončil mimořádně úspěšnou sportovní dráhu rychlostního kanoisty. V té době mu již bylo 37 let. Záhy dosáhl takové herní úrovně, že byl zařazen do ligového družstva poděbradského golfového oddílu. Koncem sedmdesátých let již měl jednomístný handicap a stal se pravidelným a úspěšným účastníkem mistrovství republiky. V roce 1987 se jako člen československého reprezentačního družstva zúčastnil mistrovství Evropy v Rakousku. Největších sportovních úspěchů však dosáhl v kategorii seniorů. Od roku 1988 získal šest domácích seniorských mistrovských titulů. V letech 1999 a 2000 byl vyhlášen nejlepším evropským golfistou nad 65 let. Jiří Kodeš pracoval před rozdělením Československa v posledním výboru Československé golfové federace a v současné době je členem výboru České golfové federace. Jedno volební období byl prezidentem Golf Clubu Poděbrady.

Jan Kunšta

Obr. 8 Jan Kunšta

Zdroj: [15]

Tento golfista byl uveden do Síně slávy českého golfu za vynikající sportovní výsledky, kterých dosáhl v období let 1966 až 1991. Mezi prvním mistrovským titulem, který Jan Kunšta získal, a posledním uplynulo rozpětí 25 let. V šedesátých a sedmdesátých letech patřil spolu s Jiřím Dvořákem a svým bratrem Jiřím k absolutní československé hráčské špičce a český golf mnohokrát reprezentoval na mezinárodním poli. Je držitelem sedmi mistrovských titulů a vítězem velkého množství turnajů. Jako člen závodního družstva Golf Clubu Mariánské Lázně získal i řadu mistrovských titulů ze soutěží družstev. V současné době je členem české seniorské reprezentace. Kromě závodní činnosti se Jan Kunšta věnoval i činnosti organizační. Koncem sedmdesátých let působil jako předseda trenérsko-metodické komise Československého svazu golfu. [14,15]

4. Golfová turistika

Golf je pro hráče mimo jiné přitažlivý tím, že umožňuje střídání rozličných herních prostředí. A dnes se golf hraje takřka všude – v horách, pouštích i džunglích, mezi fjordy i v zámeckých zahradách. V bohatších státech je golfová turistika nesmírně populární a zájem o ni roste výrazně rychleji než o ostatní typy zájezdů. Evropský trh golfové turistiky se odhaduje na dvě miliardy eur, světový je ještě pětikrát větší. Také Češi začínají objevovat kouzlo golfové turistiky. Podle odhadů ročně za golfem vycestuje několik tisíc lidí a toto číslo by se mělo do budoucna nadále zvyšovat. Mnoho lidí vyráží za golfem do zahraničí v zimním období, kdy se v České republice venku hrát nedá. Za nejoblíbenější cíl golfových turistů se považují Kanárské ostrovy, pro příznivé ceny jsou oblíbenými destinacemi Tunisko, Turecko a Egypt, mezi nejluxusnější se řadí Seychely, Spojené arabské emiráty nebo Čína, jejíž rozsáhlý golfový resort Mission Hills je mnohými považován za nejluxusnější a nejlepší na světě. Avšak s nabídkou golfových zájezdů je možné se setkat prakticky u všech cestovních kanceláří pro země celého světa, rozdíl je pouze v cenách a úrovni služeb.

Turisty cestující za golfem je možné rozdělit do dvou skupin – jedni svou dovolenou stráví téměř výhradně golfem, je pro ně tedy rozhodující úroveň hřiště a jeho blízkost ubytování, druhá skupina bere golf pouze jako jednu z doplňkových aktivit, všímají si proto i dostupnosti ostatních turistických atrakcí – možnosti kulturního vyžití, koupání, jiných sportovních aktivit, nakupování či výletů. Obě skupiny jsou pak považovány za velice atraktivní, neboť za svoji dovolenou zaplatí v průměru o třicet procent více než za běžnou dovolenou. V mnoha oblastech jsou proto v blízkosti golfových hřišť budovány hotely, sportovní areály, lázeňské komplexy, restaurace, konferenční prostory a řada dalších doprovodných služeb. [19]

4.1. Nabídka golfových cestovních kanceláří

Mezi českými cestovními kancelářemi existují kanceláře, které se přímo specializují na organizaci golfových zájezdů. Mezi nejznámější z nich patří Airmarine a Golf Planet. Nabídka těchto specializovaných kanceláří se dá rozdělit na několik typů produktů. Patří sem golfové zájezdy v pevně stanovených termínech, které zahrnují dopravu, ubytování,

green fee a případně další služby. Druhým produktem jsou golfové balíčky, které zahrnují ubytování, green fee a další služby a jsou přizpůsobené konkrétnímu požadovanému termínu, na který zajistí cestovní kancelář pro klienta vhodný typ dopravy. Oblíbené jsou také individuální zájezdy organizované přímo na míru zákazníkovi. Pro všechny tyto produkty bývá obvyklé poskytování slev například pro nehrající členy rodiny.

Čeští golfovní turisté vyhledávají především zimní pobyty v severní Africe a Turecku, kde je oblíbeným střediskem Belek, vyhledávaný je také Kypr. Výhodou těchto destinací jsou zejména přijatelné ceny, blízkost pláží a možnost výletů. Avšak výše zmiňovaná skupina zanícených golfistů toužící po ryze golfové dovolené často vyráží individuálně bez využití služeb cestovní kanceláře. Tito golfisté také většinou vyhledávají jiné destinace. V Evropě se nejhustší koncentrace golfových hřišť nachází na jižním pobřeží Portugalska v oblasti Algarve. Už od 70. let 20. století je tento sto padesát kilometrů dlouhý pás oblíbeným cílem golfistů celého světa, v posledních letech si nachází příznivce i mezi Čechy. Bohatší golfisté si pak nenechají ujít golfové hřiště ve Spojených státech. Nejvíce hřišť pohromadě nabízí Florida (okolo 1500), která je zároveň oblíbená díky svým přijatelným cenám, v poslední době o golfisty také usiluje Arizona, která láká vysokým množstvím slunečních dní ročně, navíc není sužována zemětřeseními a hurikány. [6,7]

Obr. 9 Logo cestovní kanceláře GolfPlanet

Zdroj: [7]

4.2. Nabídka golfových zájezdů libereckých cestovních kanceláří

Při analýze nabídky cestovních kanceláří týkající se golfových zájezdů bylo osloveno několik vybraných libereckých poboček cestovních kanceláří. Vybírány byly odlišné typy cestovních kanceláří (různá velikost, odlišná specializace, různé postavení na trhu).

Pozoruhodné proto bylo, že většina těchto cestovních kanceláří sdílela podobný postoj k organizaci golfových zájezdů. Od organizace pravých golfových zájezdů (golfové balíčky např. včetně green fee či pronájmu auta) tyto cestovní kanceláře upouštějí. Zpravidla pouze udržují kontakty s provozovateli golfových resortů v destinacích, do kterých pořádají zájezdy, a když klient projeví zájem o to zahrát si na dovolené golf, nabídnou mu konkrétní hotel.

- **Cestovní kancelář Viavera**

Tato cestovní kancelář patří spíše k těm menším, méně známým. Její hlavní specializací je organizace pobytových zájezdů se zaměřením na Řecko, ale v její nabídce nalezneme i exotické destinace jako je Bali či Indonésie nebo naopak dovolenou v České republice nebo na Slovensku.

Co se týče golfových zájezdů, jejich samotné organizaci se tato cestovní kancelář již nevěnuje. Jak bylo uvedeno vedoucí liberecké pobočky, dříve CK Viavera golfové zájezdy pořádala a mezi nejoblíbenější destinace prý tehdy patřilo Portugalsko, Řecko a Tunisko. Ale s ohledem na v současnosti minimální zájem již konkrétní golfové zájezdy nenabízí. Golfisté údajně spíše cestují samostatně. Zákazníci CK Viavera, kteří chtějí na dovolené hrát golf, se vždy pouze informují, jestli je v blízkosti hotelu nějaké golfové hřiště, a pak si na místě například půjčí auto a dojíždějí sami.

- **Cestovní kancelář Čedok**

Čedok je nejstarší českou cestovní kancelář, která existuje již od roku 1920. Zabývá se poskytováním komplexní škály služeb v cestovním ruchu (pobytové zájezdy, incentivní turistika, lázeňské a léčebné pobyty, poznávací zájezdy, plavby po moři, golfové zájezdy, lyžařské zájezdy...).

Přestože je organizace golfových zájezdů přímo v nabídce této cestovní kanceláře, zástupkyně liberecké pobočky uvedla, že o tyto golfové zájezdy v pravém slova smyslu příliš zájem není, spíše se jedná o možnost zařízení pobytu v hotelu, který se nachází v blízkosti golfového hřiště, nebo přímo v golfovém resortu.

- **CK Fischer**

Cestovní kancelář Fischer patří k největším a nejznámějším v České republice. Byla založena roku 1999, v roce 2003 došlo ke změně vlastnické struktury. Cestovní kancelář nabízí široké spektrum služeb – od celoročních leteckých zájezdů k moři až po organizaci individuálního cestování. Co se týče golfu, je cestovní kancelář schopna připravit zájezd na míru, zajistit ubytování a tee time. Mezi nejoblíbenější golfové destinace patří Mallorca, Španělsko, Turecko, Egypt, Kanárské ostrovy a Portugalsko. Tyto golfové zájezdy zpravidla kromě dopravy a ubytování zahrnují několikrát green fee na vybraných hřištích, přepravu golfového vybavení a případně i poplatek za buggy (golfový vozík) či služby průvodce.

Při organizované golfové dovolené je pro turistu důležité všimnout si toho, co všechno je zahrnuto v ceně zájezdu. Zpravidla to kromě dopravy, ubytování a případně stravy bývá poplatek za hru či několik vstupů na hřiště zdarma. Významnou položkou bývá poplatek za použití ručních vozíků (cart) či elektromobilu (buggy), který v mnohých končinách je vzhledem k členitosti a náročnosti terénu nezbytností. V Asii je běžné, že hráčům své služby nabízejí nosiči výbavy či hledači míčků.

Pozornost je třeba věnovat také počasí a různým slevám poskytovaným v souvislosti s jeho změnami. V mnoha zemích během odpoledne přicházejí pravidelné prudké bouřky, během nichž se hrát nesmí. Ani poloviční sleva potom nevynahradí nemožnost hrát.

Na většině českých hřišť lze u odpališť nalézt cedule s obrázkem a popisem dráhy včetně jamkoviště a podél dráhy jsou kolíky označující aktuální vzdálenost od jamky, v zahraničí tento luxus ovšem nebývá pravidlem. Golfisté jsou tak nuceni si na recepci zakoupit birdie card obsahující přehled všech jamek s rozepsanými vzdálenostmi.

4.3. Česká republika jako golfová destinace

Česká republika se stala golfovou jedničkou mezi zeměmi střední Evropy. Vyniká velkým množstvím golfových hřišť na vysoké úrovni srovnatelné se zahraničím, rozmístěných po celém území České republiky.

Do České republiky přijíždí ročně tisíce zahraničních golfistů. Avšak vzhledem k existující široké nabídce by ambicí měly být spíše desetitisíce. V Evropě je dle odhadů přibližně 5 miliónů lidí, kteří aktivně hrají golf a jejich cesta do České republiky trvá maximálně dvě hodiny letu. Německo, které je třetím největším golfovým národem v Evropě po Velké Británii a Švédsku, má pro příjezdovou golfovou turistiku do České republiky ideální umístění. Právě golfisté patří ke skupinám, na kterých země nejvíce vydělává, utrácejí totiž násobně více než běžní turisté. V následující tabulce je znázorněna struktura výdajů, které mají zahraniční golfisté na hřištích přijíždějící do České republiky. Tato data byla získána v rámci šetření provedeného agenturou CzechTourism (viz dále).

Tab. 1 Struktura výdajů přijíždějících golfistů

Druh výdaje	Procentní podíl
Green fee (poplatek za hru)	44%
Ubytování	21%
Restaurace, občerstvení	18%
Zapůjčení vybavy	11%
Pro-shop	6%

Zdroj: [10]

Struktura výdajů zahraničního hráče na golfovém hřišti opět potvrzuje největší význam green fee v rámci celkové útraty na hřišti. Cena za ubytování koresponduje s výsledkem dotazníkového šetření hráčů (28%), i s podílem útraty za služby související se samotným hraním golfu (49%). Podle studie agentury KPMG činí průměrný roční členský poplatek na golfových hřištích 17400 Kč. Za nejdražší lokality České republiky platí západní Čechy a hřiště v okolí Prahy – tam se ceny pohybují mezi 100000 – 250000 Kč u vstupního poplatku (24 % hřišť tento poplatek vůbec nevybírání) a 25000 Kč u ročního poplatku. Průměrný poplatek za hru (green fee) činí v České republice na osmnáctijamkovém hřišti

627 Kč ve všední den a 827 Kč o víkendu. Studie ovšem odhalila velký rozptyl ve výši poplatků za hru – na některých hřištích jsou green fees sice relativně nízké, ale nejlepší hřiště si účtují až 2500 Kč za hru.

Golfová hřiště často využívají diferencované ceny pro různé segmenty – můžeme se setkat s různými cenami podle denní doby, podle toho, jedná-li se o všední den či víkend, různé ceny pro věkové kategorie hráčů apod. Jakousi podobou jednotné ceny je roční či měsíční předplatné s možností neomezeného vstupu. Psychologické ceny (např. 599 Kč) nejsou příliš běžné.

Agentura CzechTourism provedla v letech 2007 a 2008 ve spolupráci s agenturou KPMG a vybranými golfovými hřišti průzkum, ve kterém se snažila zjistit alespoň přibližný počet zahraničních golfistů přijíždějících do České republiky a jejich národnostní, věkovou a profesní strukturu. V následující tabulce je znázorněna struktura návštěvníků podle zemí původu.

Tab. 2 Procentní zastoupení golfistů podle země původu

Stát	Procentní zastoupení
Slovensko	19%
Německo	18%
Rakousko	12%
Francie, Itálie, Španělsko	8%
Spojené království, Irsko	6%
Skandinávie	8%
Benelux	9%
USA, Kanada	4%
Švýcarsko	2%
Rusko, Asie	10%
Ostatní	4%

Zdroj: [10]

Struktura návštěvníků podle údajů ze spolupracujících hřišť odpovídá výše zjištění uvedenému v tabulce, tzn. majoritní zastoupení návštěvníků z Německa, Rakouska, Dánska a Skandinávie. Menší význam mají zámořské země a ostatní evropské státy. Je zřejmý vzrůst zájmu z Ruska a asijských zemí, který lze spojovat s růstem průmyslových investic v České republice, realizovaný zejména subjekty ze států jako Jižní Korea apod.

Z průzkumu dále mimo jiné vyplynulo, že zahraniční golfový turista přijíždějící do České republiky je v průměru 55 let starý, stráví v České republice v průměru 4,45 dne a při své návštěvě stihne odehrát na více než 3 golfových hřištích. Zároveň se ukázalo, že hráči k cestě využívají cestovní kanceláře ve stejné míře, jako cestují samostatně.

Česká republika má coby golfová destinace rozhodně co nabídnout. Mezi její hlavní přednosti patří dobrá dopravní dostupnost (snadná dosažitelnost všemi dopravními prostředky; zejména pro evropské turisty má Česká republika vynikající umístění ve středu Evropy). Česká republika golfistům nabízí jedinečné spojení přírodních krás, historických skvostů a velmi kvalitních golfových hřišť, z nichž mnohá byla navržena předními architekty (např. Miguel A. Jimenez, John Burns). Toho využijí zejména hráči, kteří nepřijíždějí pouze za golfem, ale mají zájem poznat zemi a její kulturu. Dalším významným pozitivem je příhodné klima pro hru – mírné, bez výrazných teplotních výkyvů. Golfisté v Česku také nacházejí výborný poměr mezi cenou a výkonem – za relativně přijatelné ceny získají hráči kvalitní služby. Hlavní přednosti České republiky jsou shrnuty v následující tabulce.

Tab. 3 Přednosti ČR jako golfové destinace

Rozvinutá a stále se rozvíjející golfová infrastruktura Přírodní krásy, historické památky a kvalitní hřiště podle designu předních architektů Vynikající mezinárodní dopravní dostupnost Příjemné tempo hry Příhodné klima pro hru Pohostinnost Kvalitní služby Dobrý poměr cena – kvalita ČR považována za bezpečnou destinaci
--

Zdroj: [10]

Při získání a udržení zahraničních (i tuzemských zákazníků) hraje velkou roli kvalita hřiště. V České republice se kvalitou golfových hřišť zabývá Český svaz greenkeeperů. Kvalita golfového hřiště může být měřena pomocí nejrůznějších ukazatelů. V první řadě musí hřiště splňovat parametry týkající se velikosti hřiště. Za kvalitní je považováno zpravidla minimálně osmnáctijamkové hřiště. O takováto hřiště je mezi hráči nesrovnatelně vyšší zájem než o devítijamková, na kterých se ani nehrají významné turnaje. Dalším kritériem hodnocení golfového hřiště je jeho poloha. Záleží na tom, v jaké lokalitě se hřiště nachází a jaké je okolní prostředí. V neposlední řadě se pak nesmí zapomínat na potřebné zázemí pro hráče golfu a na řádnou údržbu golfového areálu. Do kvalitního golfového areálu také dnes jednoznačně patří klubovna s recepcí a restaurací, která by neměla mít formu pouze studeného bufetu, ale mělo by se v ní i vařit. Samozřejmostí pro kvalitní hřiště je také sociální zázemí pro golfisty a parkoviště. Co se týče kvality trávníku, musí být denně sekán, pravidelně zavlažován a zabezpečen proti vzniku nejrůznějších plísni. V České republice v současnosti množství golfových hřišť zhruba odpovídá poptávce. Do budoucna však lze očekávat, že při rostoucím počtu hráčů více zákazníků přilákají kvalitní hřiště a hůře udržovaná hřiště se mohou potýkat s problémy.

Samozřejmostí jsou pro kvalitní hřiště dnes doplňkové služby. Jedná se například o možnost ubytování, klubovnu a sociální zázemí pro hráče, půjčovnu golfového vybavení, restauraci či bar, prodejnu golfového zboží (golf shop), půjčovnu golfových vozíků, tréninkové odpaliště (driving range) atd.

Přilákání dalších golfových turistů do České republiky však stojí v cestě řada překážek. V minulosti byla velkým problémem nedostatečná propagace České republiky jako golfové destinace v zahraničí. Přestože je Česká republika golfovou jedničkou ve střední Evropě a mnohá její hřiště dosahují špičkové kvality, zůstala pro mnoho hráčů světa vinou podceněné propagace neobjevena. I když se tato situace v posledních letech výrazně zlepšila, stále jsou zde značné nedostatky. V roce 2006 získala Česká republika v rámci 6. ročníku IAGTO Awards titul Neobjevená golfová destinace roku. Tento titul by mohl

příspěť k rozšíření povědomí o České republice jako golfové destinaci po celém světě, zároveň by mohl znamenat jakousi motivaci pro poskytovatele služeb.

Velkým problémem doposud zůstává neochota provozovatelů golfových hřišť vzájemně si předávat klienty nebo dělat společné nabídky. Mnoho hřišť navíc nenabízí dostatečné doplňkové služby pro volný čas, kvalitní ubytování či stravování. Problém s ubytováním částečně pomáhá řešit síť hotelů Bohemia Hotel Club&Golf, která vznikla za účelem spolupráce mezi českými hotely a golfovými hřišti po celé republice. Hotely se liší svým zaměřením a jejich síť je neustále doplňována dalšími členy. K využívání služeb této sítě opravňuje zakoupení voucherů, které jsou mimo jiné vhodné jako dárky. Existuje více než 70 typů různých voucherů rozdělených do 5 kategorií dle charakteru služeb. Například ubytovací voucher opravňuje k čerpání jednoho noclehu se snídaní pro 1 – 2 osoby ve dvoulůžkovém pokoji hotelu uvedeném na voucheru (klasické hotely, apartmány, penziony, wellness hotely, lázně a sanatoria). Golfový voucher opravňuje ke hře na 18 jamkách na hřišti uvedeném na voucheru.

4.4. Organizace zabývající se propagací golfu v České republice

S negativním faktem nedostatečné propagace se zejména v posledních letech snaží aktivní činností bojovat mimo jiné několik organizací. V této části textu jsou představeny nejvýznamnější z nich a stručně je nastíněno schéma jejich činnosti v oblasti propagace české republiky jako golfové destinace.

- **CzechTourism**

CzechTourism neboli Česká centrála cestovního ruchu funguje jako státní příspěvková organizace již od roku 1993. Hlavním cílem její práce je propagovat Českou republiku jako atraktivní turistickou destinaci na světovém i českém trhu. CzechTourism se při propagaci cestovního ruchu mimo jiné zaměřuje na golfovou turistiku, přičemž Českou republiku vidí jako ideální golfovou destinaci. Prostřednictvím golfových médií a zahraničních tour operátorů se snaží rozšiřovat informace o možnostech golfové turistiky právě v České republice. Od roku 2008 CzechTourism také uvádí slogan Czech Republic – The Golf

Republic. CzechTourism také píše tiskové zprávy, organizuje press a fam tripy pro zahraniční novináře a tour operátory, pořádá golfové workshopy a prezentace, účastní se veletrhů zaměřených na golfovou turistiku a nabízí golfové možnosti České republiky v souvislosti s konferencemi a kongresy konanými v České republice.

Obr. 10 Logo CzechTourism

Zdroj: [10]

- **Česká golfová federace**

Předchůdce České golfové federace – Československý golfový svaz – byl založen již roku 1931. Tento svaz byl zároveň jedním ze zakládajících členů European Golf Association (EGA) v roce 1937 v Lucembursku. Během druhé světové války bylo členství přerušeno a v roce 1968 opět obnoveno. Od roku 1969 se stal Československý golfový svaz řádným členem World Amateur Golf Council (WAGC), nyní International Golf Federation (IGF). Po rozdělení Československé republiky v roce 1993 na dva samostatné státy byl Československý golfový svaz rozdělen na současnou Českou golfovou federaci (ČGF) a Slovenskou golfovou únií. ČGF sdružuje golfové kluby (např. za Liberecký kraj jich je členem 9), Českou seniorskou golfovou asociaci, Profesionální golfovou asociaci České republiky a Český svaz greenkeeperů.

Česká golfová federace funguje jako občanské sdružení, které se řídí stanovami a rozhodnutími orgánů ČGF. ČGF vytváří podmínky pro organizování závodní činnosti, vypisuje celostátní soutěže a turnaje, organizuje státní reprezentaci České republiky, zajišťuje zájmy svých členů ve vztahu k jiným subjektům, vytváří technicko - organizační předpoklady pro zajištění golfové hry v České republice, vyvíjí hospodářskou činnost, vykonává disciplinární pravomoc a celkově napomáhá rozvoji golfové hry. [8]

Představitelé České golfové federace v nedávné době přišli s odhadem, že by v roce 2013 mělo v Česku hrát golf 100 000 hráčů. Zároveň hodlají podniknout kroky, které tento plán mají podpořit. Registrovaných golfistů je v současné době v České republice zhruba 47 000. Tohoto počtu bylo dosaženo po růstu především v posledních pěti letech, kdy se počet hráčů zdvojnásobil. Ročně se v těchto letech objevilo pět až šest tisíc nových hráčů. Pokud bude dosavadní dynamika růstu zachována – tudíž bez možných dopadů ekonomické krize, nasycení zájmu atd. – mohlo by v roce 2013 hrát golf zhruba 75 000 hráčů. 100 000 golfistů se tedy jeví jako poměrně nereálné číslo. [8]

ČGF prostřednictvím zadaného sociologického výzkumu zjišťovala, co je potřeba udělat pro to, aby lidé začali hrát golf. Jednou z hlavních pobídek by měla být nižší finanční náročnost. Největší podíl na celkovém počtu hráčů v Česku má Praha a okolí, odkud pochází zhruba 40% hráčů – tento region patří k nejbohatším, jeho životní styl se liší od zbytku republiky. Naproti tomu v USA se golf stal masovou záležitostí proto, že se tu objevil dostatek levných veřejných hřišť, kde může hrát kdokoli za spíše symbolický poplatek.

Ačkoli v posledních letech došlo k výraznějšímu zlevnění golfových potřeb prodávaných v českých prodejnách, vzhledem k výši průměrných platů nelze dostupnost golfu v USA, ale ani v Anglii srovnávat s Českou republikou. Co se týče poplatků za hru, tak golf jde v Česku dokonce opačnou cestou, zdražuje se. Na kvalitních hřištích se dnes běžně hraje za ceny přes 1 000 korun, na nejkvalitnějších okolo 1 500. Této skutečnosti si je ČGF vědoma, a tak na jaro chystá velkou marketingovou akci, která by měla být postavena právě na nabídce „levného“ golfu. Její podstata by měla spočívat v tom, že prostřednictvím médií bude masivním způsobem nabízena možnost zadarmo si zkusit golf, a to nikoli jednorázově. Každý, kdo bude chtít, dostane voucher, se kterým přijde na hřiště a tady bude moci zdarma absolvovat první kroky i lekce s golfem. A bude pak i zaregistrován u ČGF jako potenciální hráč.

Druhým krokem, který s tím prvním částečně souvisí, by měla být výrazná modifikace nynějších golfových zkoušek. V současnosti musí každý, kdo chce hrát golf, absolvovat

zkoušku způsobilosti, které většinou předchází několikátýdenní příprava s trenérem, na drivingu atd. Samotná zkouška pak stojí obvykle přes 3 000 korun – platí se hlavně trenérův čas.

To vše by mohlo brzy zmizet. Jeden z návrhů totiž zní, že golfista se bude registrovat na serveru ČGF za cenu pouhých 500 korun, přičemž bude potřebovat jen jakousi „garanci“, kterou mu poskytne hráč s hendikepem nižším než 36. Zkušenější hráč by tak měl „ručit“ za fakt, že golfový nováček bude znát základní golfová pravidla týkající se především chování na hřišti, bezpečnosti hry atd. Návrh by tak opravdu mohl přivést ke golfu velkou vlnu nových hráčů, odpadne tím jedna zásadní bariéra, která rozvoj golfu stále brzdí.

- **Czech golf travel association**

GGTA funguje od roku 2004 jako otevřené občanské sdružení, které si jako hlavní cíl klade podporu zahraniční golfové turistiky. Hlavní snahou je zvyšovat počet zahraničních golfistů, přijíždějících do České republiky. Tato asociace sdružuje subjekty, které mají zájem pomoci rozvoji golfové turistiky. V současné době má sdružení celkem 31 členů (10 golfových hřišť, 8 cestovních kanceláří a agentur, 10 hotelů, dopravní agenturu Dvořák, rent a car a státní agenturu CzechTourism a Golf and Style magazín). CGTA mimo jiné na svých stránkách prostřednictvím Brožury CGTA uvádí základní potřebné informace pro golfové turisty a nabízí možné balíčky cest za golfem po České republice. Tato brožura je dále distribuována na veletrzích, golfových akcích a v informačních centrech.

Obr. 11 Logo Czech golf travel association

Zdroj: [9]

4.5. Hráči a golfové hřiště v České republice

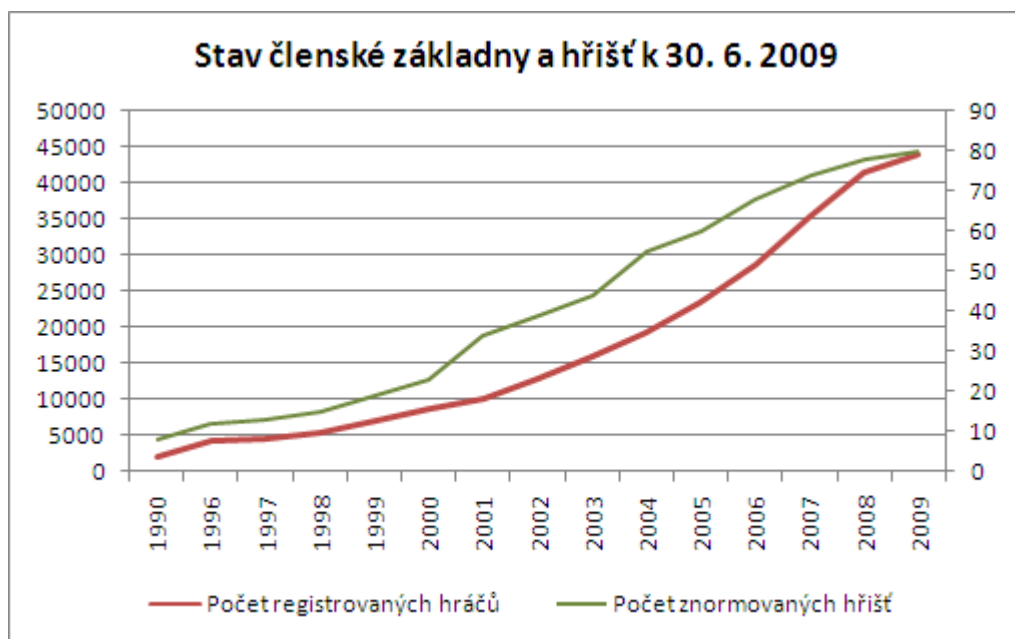
V současné době je v České republice registrováno 46 331 unikátních členů, z toho 31 542 mužů a 14 789 žen. Za loňský rok 2009 přibýlo téměř 5 000 registrovaných hráčů a hráček. Jak je z oficiálních údajů patrné, až po roce 2004 v Čechách nastartoval pravý golfový boom - přibývá zhruba šest tisíc registrovaných hráčů ročně. Tempo, jakým od roku 1990 Česká republika dohání golfově vyspělé země Evropy a světa, nejlépe ilustrují data o počtu registrovaných hráčů v ČGF a počtu českých hřišť od roku 1990 do konce roku 2009. [10]

Tab. 4 Vývoj počtu registrovaných hráčů v ČR

Rok	Počet registrovaných hráčů	Počet znormovaných hřišť
1990	2000	8
1996	4159	12
1997	4582	13
1998	5461	15
1999	7124	19
2000	8589	23
2001	10003	34
2002	12928	39
2003	16023	44
2004	19240	55
2005	23366	60
2006	28726	68
2007	35369	74
2008	41393	78
31.12.2009	46331	82

Zdroj: [10]

Následující graf ilustruje vývoj stavu členské základny hráčů golfu a počtu golfových hřišť fungujících v České republice.

Obr. 12 Stav členské základny a hřišť v ČR

Zdroj: [10]

Pokud jde o přírůstek hřišť, nejrazantnější změny nastaly v letech 2001 a 2004, kdy dohromady přibýlo neuvěřitelných 22 hřišť. Přitom zanedbatelný není ani standardní nárůst počtu hřišť v ostatních letech, který činí zhruba čtyři až šest hřišť ročně. Znормovaných hřišť s aktivním provozem je v současné době celkem 82, z toho jsou dva 36jamkové areály, čtyři 27jamkové areály, 34 osmnáctijamkových hřišť a 42 devítijamkových hřišť. Kromě toho existují tzv. indoorová hřiště, která zájemcům nabízejí možnost hry i v zimním období.

Počet znormovaných hřišť vzrostl za loňský rok o čtyři hřiště na celkový počet 82. Během roku 2010 by mělo být znormováno dalších 8 hřišť (Casa Serena, Trhový Štěpánov, Bítov, Slapy, Srbsko v Českém ráji, Velké Karlovice a další).

Zatímco na konci roku 2008 sdružovala ČGF 132 klubů, na konci roku 2009 už měla 140 klubů.

- Počty golfových hřišť v jednotlivých krajích ČR

Jihočeský kraj 4

Jihomoravský kraj 7

Karlovarský kraj 10

Kraj Vysočina 2

Královéhradecký kraj 6

Liberecký kraj 8

Moravskoslezský kraj 6

Olomoucký kraj 2

Pardubický kraj 4

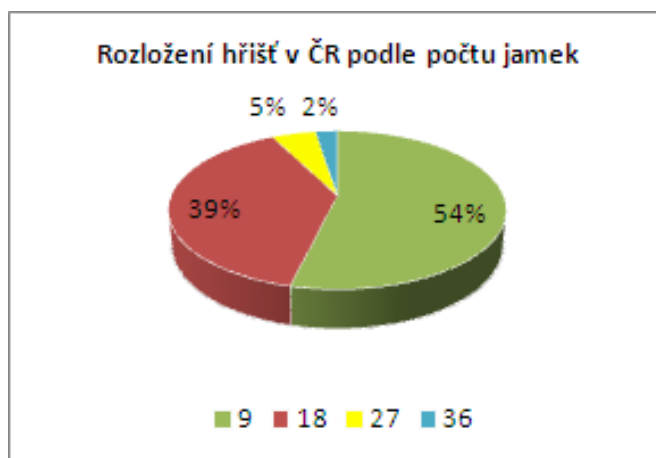
Středočeský kraj 14

Ústecký kraj 7

Zlínský kraj 3

Plzeňský kraj 4

Praha 4

Obr. 13 Rozložení hřišť v ČR podle počtu jamek

Zdroj: [10]

4.5.1. Hodnocení golfových hřišť v České republice

Golfový časopis Golf Digest již šest let v řadě organizuje anketu o nejlepší golfové hřiště roku. V této anketě hlasují čtenáři tohoto časopisu a v posledních letech nejen oni, neboť hlasování probíhá na internetových stránkách časopisu. V posledním ročníku se ankety

zúčastnilo 3 274 čtenářů, z nichž však bylo 440 kvůli duplikaci hlasů vyřazeno, platných tak zůstalo 2 834 hlasů.

Oproti minulému ročníku se zdvojnásobil počet hlasujících, zároveň však výrazně vzrostl počet golfových hřišť, pro něž bylo možno hlasovat, došlo tak k částečnému rozmělnění hlasů mezi velký počet hřišť. [5,12]

- **Nejlepší hřiště**

V kategorii nejlepší hřiště roku zvítězilo golfové hřiště Ostravice. Toto hřiště se v anketě objevilo poprvé, po prvním roce svého provozu (po první plné sezóně). Druhé místo obsadilo golfové hřiště Dýšina, které v minulém ročníku v této kategorii zvítězilo. Třetí místo patří golfovému areálu Kaskáda.

Tab. 5 Nejlepší hřiště roku 2009

Pořadí	Hřiště	Počet hlasů
1.	Ostravice	765
2.	Dýšina	298
3.	Kaskáda	139
4.	Ypsilon	93
5.	Nová Amerika	70
6.	Cihelny	63
7.	Terasy	60
8.	Konopiště	57
9.	Karlovy Vary	44
10.	Čeladná	41
11.	Hostivař	34
12.	Kunětická Hora	34
13.	Kořenec	33
14.	Mariánské Lázně	31
15.	Mnich	30

Zdroj: [5]

- **Nejlepší služby**

V této kategorii hodnotí hlasující zejména úroveň služeb poskytovaných na hřišti, hledí se zde na přístup a profesionalitu personálu, důležitou roli hraje širší spektra poskytovaných doplňkových služeb. První místo v této kategorii obsadilo golfové hřiště Dýšina, na druhém místě skončilo hřiště v Karlových Varech, třetí místo obsadily Kaskády stejně jako v minulém ročníku ankety.

Tab. 6 Pořadí hřišť v kategorii Nejlepší služby

Pořadí	Hřiště	Počet hlasů
1.	Dýšina	296
2.	Karlovy Vary	245
3.	Kaskáda	198
4.	Albatross	185
5.	Karlštejn	180
6.	Ostravice	145
7.	Cihelny	101
8.	Hostivař	80
9.	Konopiště	74
10.	Ypsilon	67
11.	Nová Amerika	60
12.	Kunětická Hora	55
13.	Čeladná	41
14.	Terasy	41
15.	Mladá Boleslav	40

Zdroj: [5]

- **Nejlepší restaurace**

V kategorii úrovně poskytovaných služeb v oblasti gastronomie již popáté v řadě zvítězilo hřiště v Karlových Varech, čímž se postaralo o rekord ankety v počtu vítězství. Na druhém místě skončila restaurace golfového hřiště Kaskády, třetí místo obsadila restaurace golfového hřiště na Karlštejně.

Tab. 7 Pořadí hřišť v kategorii nejlepší restaurace

Pořadí	Hřiště	Počet hlasů
1.	Karlovy Vary	315
2.	Kaskáda	290
3.	Karlštejn	206
4.	Dýšina	202
5.	Albatross	198
6.	Hostivař	98
7.	Beroun	74
8.	Nová Amerika	68
9.	Ypsilon	61
10.	Mariánské Lázně	48
11.	Kunětická Hora	47
12.	Kořenec	45
13.	Konopiště	41
14.	Čeladná	37
15.	Terasy	34

Zdroj: [5]

- **Nejlepší pro-shop**

V této kategorii vyhodnocovali hlasující nejlepší pro-shop neboli prodejnu golfového vybavení. Jako nejlepší byl vyhodnocen pro-shop na golfovém hřišti na Kunětické Hoře, na druhém místě skončila Kaskáda a třetí místo obsadil obchod v Karlových Varech.

Tab. 8 Pořadí hřišť v kategorii nejlepší pro-shop

Pořadí	Hřiště	Počet hlasů
1.	Kunětická Hora	460
2.	Kaskády	431
3.	Karlovy Vary	424
4.	Karlštejn	413

5.	Albatross	189
6.	Dýšina	130
7.	Cihelny	91
8.	Hostivař	64
9.	Ypsilon	42
10.	Čeladná	39
11.	Nová Amerika	37
12.	Hodkovičky	30
13.	GK Zbraslav	28
14.	Terasy	26
15.	Zbraslav	24

Zdroj: [5]

- **Minulé ročníky ankety**

Výsledky ankety v minulých letech v různých kategoriích jsou shrnuty v následující tabulce.

Tab. 9 Výsledky ankety v minulých letech

Rok	Nejlepší hřiště	Nejlepší služby	Nejlepší restaurace	Jamka roku
2004	Cihelny	Čeladná	Malevil	Karlštejn
2005	Cihelny	Konopiště	Karlovy Vary	Nová Amerika
2006	Ypsilon	Konopiště	Karlovy Vary	Dýšina
2007	Ypsilon	Konopiště	Karlovy Vary	Dýšina
2008	Golf Park Plzeň	Ypsilon	Karlovy Vary	Dýšina

Zdroj: [5]

Výsledky ankety pro rok 2009 v ostatních kategoriích jako např. Jamka roku jsou uvedeny v příloze práce.

5. Liberecký kraj

Charakteristika regionu

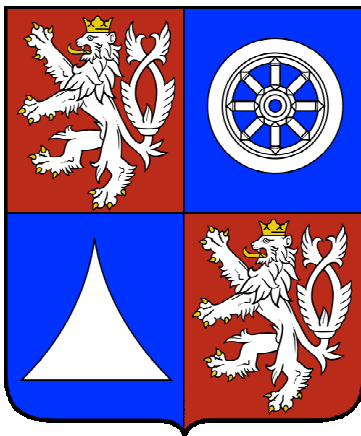
Liberecký kraj se rozprostírá na severu České republiky. Území zahrnuje sever České kotliny, Jizerské hory, západní Krkonoše s Krkonošským podhůřím a východní část Lužických hor. Svým severním okrajem tvoří v délce 20 km státní hranici se Spolkovou republikou Německo, na kterou navazuje 130 km dlouhá hranice s Polskem. Východní část kraje sousedí s Královéhradeckým krajem, na jihu přiléhá ke Středočeskému kraji a na západě ke kraji Ústeckému. Dle údajů Českého statistického úřadu z roku 2008 zde žije 437 325 obyvatel. Liberecký kraj patří ke krajům s vyšším podílem dětí a nižším podílem starších lidí.

Kraj má převážně průmyslový charakter. Rozvinut je především průmysl skla a bižuterie, výroba a zpracování plastů, strojírenství a odvětví zpracovatelského průmyslu s úzkou vazbou na výrobu automobilů. Tradiční textilní průmysl ztratil v důsledku útlumu v posledních letech svoje dominantní postavení.

Do území Libereckého kraje zasahuje i Euroregion Neisse-Nisa-Nysa. Tvoří ho tři hraniční oblasti nacházející se na území, kde se stýkají hranice České republiky, Spolkové republiky Německo a Polské republiky.

Liberecký kraj nabízí vynikající přírodní i kulturní podmínky pro cestovní ruch, a to jak zimní (sjezdové i klasické lyžování – Krkonoše, Jizerské hory, Ještědský hřbet, Lužické hory), tak letní. V případě letního cestovního ruchu si lze zvolit téměř jakoukoli aktivitu – pěší a cykloturistiku (jak na horách, tak v níže položených oblastech – např. bývalý vojenský výcvikový prostor Ralsko), horolezectví (skalní města v Českém ráji), koupání (Máchovo jezero, vodní toky), městskou turistiku (Liberec, Turnov, Frýdlant v Čechách, Jilemnice aj.), památkovou turistiku (hrady, zámky, městské památkové zóny, vesnické památkové rezervace a zóny) a v neposlední řadě golfovou turistiku. Důležitou roli sehrávají i lázeňská místa, tolik vyhledávaná právě návštěvníky ze sousedních zemí. Svou bohatou kulturně historickou tradicí, která se odráží ve velkém množství stavebních a historických památek i kulturních zařízení, naláká každoročně do regionu statisíce

návštěvníků. Symbolem pro široké okolí se stala jedinečná stavba horského hotelu Ještěd, která obdržela Perretovu cenu.

Obr. 14 Znak Libereckého kraje

Zdroj: [4]

Administrativně je Liberecký kraj rozdělen na 4 okresy a 215 obcí, z nichž 36 má status města. Krajským městem je pak Liberec. V současné době je hejtmanem Libereckého kraje Bc. Stanislav Eichler (ČSSD). [4,17]

Tab. 10 Administrativní členění kraje

Okres	Počet obyvatel	Rozloha	Hustota zalidnění (počet lidí/km ²)	Počet obcí
Česká Lípa	103352	1072,91	96	57
Jablonec nad Nisou	89681	402,30	223	34
Liberec	167052	988,87	169	59
Semily	74666	698,99	107	65

Zdroj: [17]

V následující tabulce jsou shrnuty některé ze základních ekonomických a jiných ukazatelů charakterizujících Liberecký kraj.

Tab. 11 Vybrané údaje za Liberecký kraj

Ukazatel	Měřicí jednotka	Období	Hodnota ukazatele
Počet obyvatel		K 31.12.2009	439027
Regionální HDP	Mil. Kč	2008	114121
Disponibilní důchod domácnosti na obyvatele	Kč	2008	167059
Vývoz	Mil. Kč	2009	79536
Průměrná mzda	Kč	I. – IV. čtvrtletí 2009	21069
Míra registrované nezaměstnanosti	%	K 28.2.2010	11,58
Obecná míra nezaměstnanosti	%	4. čtvrtletí 2009	8,00
Počet ekonomických subjektů		K 31.12.2009	114990
Počet stavebních povolení		2009	4171
Zahájené byty		2009	1535
Dokončené byty		2009	1480
Počty hostů v hromadných ubytovacích zařízeních		2009	675722

Zdroj: [17]

5.1. Poloha a vymezení území

Liberecký kraj leží na severu Čech a sousedí s kraji Ústeckým, Středočeským, Královéhradeckým a s Německem a Polskem. Co se týče rozlohy a počtu obyvatel, Liberecký kraj patří spíše k menším krajům, v historii země ovšem již několikrát sehrál důležitou roli. Od 13.století začínalo osidlování Jizerských a Lužických hor a jejich

podhůří německými kolonisty. V té době územím kraje procházela hranice mezi českou a německou částí. S existencí této hranice souvisí několik významných historických událostí, které i ve 20. století měly velký vliv na české obyvatelstvo. Za průmyslové, kulturní a obchodní centrum kraje je považováno město Liberec, mezi další důležitá města patří Česká Lípa, Semily, Nový Bor, Jablonec nad Nisou a Turnov.

Z geografického hlediska je území Libereckého kraje velmi rozmanité. Jeho jižní část tvoří nízká vrchovina přecházející v předhůří Lužických hor, Jizerských hor a Krkonoš, v severní části se pak tyčí vrcholy těchto pohoří. Na jejich území se nacházejí rozsáhlé lesní porosty, které se již pomalu vzpamatovávají z dopadů působení škodlivých emisí v 80. letech 20. století. Nejvyšším bodem kraje je jizerský vrchol Smrk (1124 m). Mezi nejvýznamnější vodní toky se řadí Jizera, Kamenice, Ploučnice a Mohelka, z přítoků pak Svitava, Panenský potok a Ještědský potok. Oblastí prochází hlavní evropské rozvodí mezi Baltickým mořem a Severním oceánem.

Druhá světová válka a události, které po ní následovaly, způsobily v celém pohraničí výrazné změny. Vysídlení sudetských Němců a čtyřicetileté působení komunismu měly za následek významný úbytek obyvatel, úpadek mnoha měst a změnu atmosféry celé krajiny. Mnoho atraktivních lokalit získalo rekreační charakter a kdysi silně průmyslový kraj se díky svým přírodním krásám stal vyhledávaným cílem turistů a sportovců. [4]

5.2. Historie kraje

Do 12. století byla hornatá severní část dnešního Libereckého kraje pokryta neobydleným pralesem. Nejstarší stopy osídlení byly nalezeny v údolích řek Jizery, Mohelky, Ploučnice, Lužické Nisy a Smědé. Podél vodních toků také vedly nejstarší cesty, které spojovaly střední a severní Evropu, při nichž vznikaly hrady zajišťující jejich ochranu a kupecké osady. Nejdůležitější cestou oblasti byla záhvozdská stezka, která spojovala pražskou kotlinu se Žitavou a vedla přes Mělník, Bezděz, Kuřivody, Mimoň, Stráž pod Ralskem a Jablonné v Podještědí. Přibližně stejným směrem procházela lipská cesta vedoucí přes Mělník, Dubou, Českou Lípu, Milštejn, Sloup a Cvikov. Podhůří Jizerských a Lužických

hor a jižní okraj Libereckého kraje byly pro svou lepší dostupnost osídleny již o něco dříve. Důležitým obchodním střediskem raného středověku byla již od 10. století slovanská osada stojící na místě dnešní České Lípy, v níž se křižovaly obchodní stezky vedoucí do Žitavy a podél pohraničního hvozdu, zatímco město Liberec vzniklo až na přelomu 13. a 14. století.

Území sahající od Lužických hor až k Baltu obývaly desítky slovanských kmenů, které se dělily na Srby, Obodrity a Lutice. Rovněž oblast Lužických a Jizerských hor a podhůří na severní i jižní straně byla od 6. století osídlena slovanskými kmeny. Zatímco Lužické hory a severní část Jizerských hor obydleli Lužičtí Srbové, jižní část Jizerských hor byla domovem českých Charvatů. V dnešním Frýdlantském výběžku zakládal lužickosrbský kmen Milčanů svá hradiště, z nichž se vyvinuly například obce a městečka Chrastava, Hrádek a Frýdlant. V 2. polovině 10. století bylo území rozkládající se severně od Ještědu včetně Žitavska pokládáno za součást Čech, tedy za území říše Přemyslovců, kterým se nepodařilo získat nadvládu nad ostatními kmeny na území Čech. Hranice však nebyly v té době přesně vymezeny, o charakteru lesnatého a špatně dostupného území svědčí i jeho jméno Záhvozdí. S udělením Zlaté buly sicilské Přemyslovi I. roku 1212 souviselo i právo připojit k Čechám všechna dříve odcizená území, o což usiloval zejména Přemysl Otakar II. Žitava byla roku 1250 povýšena na královské město a zdejší děkanát byl řízen přímo pražským biskupem.

Jedním z nejdůležitějších historických předělů, jehož význam sahá až do nedaleké minulosti, bylo osidlování pohraničních oblastí německými kolonisty. Probíhalo zejména ve 13. a 14. století na základě rozhodnutí Přemysla Otakara II, který usiloval o hospodářské posílení oblasti. Některá panství byla svěřena německým rodům a do celého kraje přicházeli němečtí kolonisté, často odborníci na různá málo rozšířená řemesla. Původně slovanské území se rychle poněmčovalo, i když kolonisté zatím zachovávali věrnost českým panovníkům. Slované však často nesměli být zaměstnáváni ve městech a přijímání do řemeslnických cechů.

O významu Žitavska svědčí i pozornost, kterou tomuto kraji věnoval Karel IV. Založil zde klášter a hrad Ojvín, v němž byl za husitských válek uschován poklad z chrámu sv. Víta

v Praze. Svaz největších měst oblasti nazývaný Šestiměstí stál spolu s Hrádkem a celým grabštejnským panstvím na protihusitské straně. V průběhu husitských válek byla řada zdejších obcí a měst husity obsazena či vypálena, po skončení válek nastal úpadek celé oblasti, který souvisel i s válkami lužických pánů ze Šestiměstí s Jiřím z Poděbrad. Za třicetileté války bylo roku 1635 Žitavsko postoupeno saskému králi za slib, že nepodpoří Švédy, a tím došlo k definitivnímu oddělení luteránského Žitavska a Hrádecka, které prošlo násilnou rekatolizací, a z něhož do sousední Žitavy odešlo mnoho emigrantů.

Od 16. století se podhůří Lužických a Jizerských hor stalo centrem rychle se rozvíjejícího sklářství, ve městech i v horách vznikaly hutě živené nerostným bohatstvím hor a dřevem z nekonečných lesů. Mnoho přistěhovalců německého původu bylo odborníky právě v oblasti hutnictví a hornictví. Druhým průmyslovým odvětvím typickým pro města byla textilní výroba, která Čechy proslavila po celé Evropě i v zámoří. Zatímco cechy v jednotlivých městech přijímaly objednávky a ručily za jejich dodání, obchodní styk zprostředkovávaly zpravidla jihoněmecké obchodní domy.

Za třicetileté války se téměř celé oblasti zmocnil Albrecht z Valdštejna a jeho vévodství zásobovalo potravinami, uniformami a zbraněmi celou císařskou armádu. Po zavraždění Valdštejna bylo panství rozděleno mezi šlechtice, z nichž někteří se přímo podíleli na jeho smrti. Jednalo se o katolické pány, kteří na svých panstvích zavedli zpravidla silnou rekatolizaci. Mnohem horší ránu však znamenaly morové epidemie, které vylidnily celá města a spolu s robotními povinnostmi byly příčinou mnoha selských bouří a povstání. V průběhu 18., 19. a 20. století došlo zejména v textilním průmyslu k několika krizím a důsledkem nelehkého postavení dělníků probíhaly různé dělnické stávky a bouře.

Když roku 1918 vznikla samostatná Československá republika, žilo na jejím území 3,5 milionu Němců a Češi tvořili pouze polovinu obyvatelstva. Ve stejném roce byla v Liberci vyhlášena tzv. Provincie Deutsch-Boehmen, která vznikla v důsledku snahy Němců o prosazení práva na sebeurčení a měla se stát součástí nového Rakouska. Zasáhla však československá armáda a tyto snahy potlačila. Po konjunktúře ve 20. letech přišla roku 1929 celosvětová hospodářská krize, která velmi těžce zasáhla právě severní pohraničí. Z celkového půlmilionu nezaměstnaných v tehdejší Československu jich 400 tisíc žilo

v Sudetech. Místní krize vyvrcholila kolem roku 1934, kdy v sousedním Německu začalo díky zbrojení období nového hospodářského vzestupu. Podmínkou získání povolení pracovat na území Německa však bylo členství v Sudetoněmecké straně Konráda Henleina (SDP), pro kterou roku 1938 v obecních volbách hlasovalo téměř 99 % Němců. Ve stejném roce byla podepsána Mnichovská dohoda, po níž bylo ze Sudet připojených k Německu vyhnáno nebo uteklo přibližně 160 000 Čechů.

Bezprostředně po konci 2. světové války nastal v pohraničí tzv. divoký odsun obyvatel německé národnosti, při němž zemřely desetitisíce sudetských Němců. Výsledkem Postupimské konference bylo mimo jiné oficiální rozhodnutí o odsunu etnických Němců z pohraničí. Jejich organizovaný odsun začal roku 1946. Nakonec na území Československa zůstalo přibližně 200 000 Němců. Výsledkem odsunu byla vylidněná města, v nichž německí obyvatelé před válkou tvořili naprostou většinu. Drastický úbytek obyvatel nemohla vyrovnat snaha o poválečné osídlení pohraničí a mnoho měst, která dříve byla kulturními a hospodářskými centry, kleslo na úroveň bezvýznamných obcí. S nástupem komunismu a vznikem Železné opony pak také zaniklo mnoho vesnic, které se nacházely v bezprostřední blízkosti státní hranice. [4]

5.3. Podnebí

Liberecký kraj leží v klimaticky mírném pásu s typickým střídáním ročních období. Podnebí oblasti je určováno především horskými pásmy ležícími v severní části Libereckého kraje, jejichž hřebeny tvoří nejvyšší překážku proudění vlhkého a chladného vzduchu od Atlantského oceánu. Zatímco území hor je vystaveno poměrně vysokým srážkám a panují na něm nízké průměrné teploty, krajina ležící jižněji se nachází v jejich srážkovém stínu a průměrné teploty zde dosahují vyšších hodnot. Nejdrsnější klima panuje v Jizerských horách, které již více než sto let drží celoevropský rekord v denním úhrnu srážek. [4,17]

Tab. 12 Vybrané údaje o podnebí za Liberecký kraj

Vybrané ukazatele	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Průměrná teplota (°C)	8,3	8,0	8,0	7,9	8,6	8,8	8,7
Úhrn srážek (mm/rok)	989,5	546,8	789,0	789,8	852,0	860,8	841,2
Trvání slunečního svitu (h/rok)	1555,1	1950,7	1549,2	1794,6	1788,9	1650,9	1607,3

Zdroj: [17]

5.4. Příroda, fauna a flóra

Přestože se na celém území kraje nachází mnoho míst s neporušenou přírodou, vzácnější druhy flóry a fauny se vyskytují především v jeho severní části. Jižní část oblasti náležející k české křídové tabuli je intenzivně hospodářsky využívána a je proto z botanického hlediska druhově chudší stejně jako flóra Lužických hor, kde převládají bukové a smrkové porosty a běžná květena. Druhově bohatší je Ještědský hřeben s různorodou hajní květenou a nejzajímavější zastoupení najdeme v Jizerských horách, kde mezi nejceněnější lokality patří rašeliniště se vzácnými druhy. Na území Jizerských hor se vyskytují i tzv. glaciální relikty, tedy druhy, které jsou pozůstatky doby ledové.

Fauna je v jižní části Libereckého kraje zastoupena běžnými nížinnými druhy, které jsou schopny přežít v krajině s převážně zemědělským charakterem. Výjimkou je oblast rybníků v okolí Doks a Stráže pod Ralskem, kde žijí různé druhy vodních ptáků. V Lužických a Jizerských horách se můžeme setkat s většími savci (jeleni, srnci, lišky, jezevci) a v bukových lesích je hojná černá zvěř. V okolí rašelinišť a vodních toků žijí vzácnější druhy ptáků a obojživelníků. Územím chráněných krajinných oblastí procházejí naučné stezky, které podrobně informují o fauně a floře jednotlivých oblastí. [4,17]

5.5. Chráněná území

Na území Libereckého kraje leží nebo do něj alespoň částečně zasahuje pět chráněných krajinných oblastí (CHKO) a jeden národní park. Při jižním okraji je to CHKO Český ráj

vyhlášena roku 1955 jako první CHKO v České republice. Její celková rozloha činí 92 km² a na území Libereckého kraje zasahuje oblastí Hruboskalska se známým skalním městem, nedaleko kterého se nachází i nejznámější dominanta Českého ráje, zřícenina hradu Trosky.

V okolí Dubé se rozkládá severní část CHKO Kokořínsko, na jejíž celkové rozloze 272 km² bylo vyhlášeno 9 maloplošných zvláště chráněných území. Západně od České Lípy na území kraje částečně zasahuje o CHKO České středohoří, jehož celková rozloha je 1063 km² a které víceméně kopíruje hranice stejnojmenného pohoří. Na území Lužických hor byla na ploše 267 km² vyhlášena stejnojmenná CHKO, jejíž součástí je 12 maloplošných zvláště chráněných území. CHKO Jizerské hory patří mezi nejnavštěvovanější chráněná území. Její celková rozloha je 368 km² a vedle 31 maloplošných zvláště chráněných území zde bylo vyhlášeno pět naučných stezek. S CHKO Jizerské hory sousedí Krkonošský národní park, který do Libereckého kraje zasahuje oblastí kolem Harrachova a Rokytnice nad Jizerou. Jeho území o rozloze 363 km² je rozděleno do tří zón s různým stupněm ochrany a nachází se zde řada významných lokalit se vzácnou faunou a florou. [4,17]

Tab. 13 Vybrané údaje za Liberecký kraj – chráněná území

Údaje za LB kraj – Chráněná území							
Počet chrán. území	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Národní parky	1	1	1	1	1	1	1
CHKO	5	5	5	5	5	5	5
Maloplošná chráněná území	106	108	110	111	111	112	112
- z toho národní přírodní památky	8	8	8	8	8	8	8
Národní přírodní rezervace	7	7	7	7	7	7	7
Rozloha chráněných území (ha)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Národní parky			11676	11676	11676	11747	11747
Chráněné krajinné oblasti			84930	84930	84778	84908	84908
Maloplošná chráněná území	6051	6112	6120	6122	6131	6130	5104
- z toho národní přírodní památky	259	259	259	259	260	260	260
Národní přírodní rezervace	2626	2626	2626	2626	2626	2626	2626

Zdroj: [17]

5.6. Historické a kulturní památky

Vznik historických památek na území Libereckého kraje je svázán s postupným osidlováním oblasti, které postupovalo od jihu k severu podél kupeckých stezek spojujících Čechy se severní Evropou. První osady vznikaly kolem tvrzí a hradů, které měly chránit jejich bezpečnost. V době gotiky patřily mezi nejvýznamnější hrady Lipá, Sloup, Milštejn, Ojvín, Vartenberk, Ralsko, Bezděz, Frýdlant, Grabštejn, Lemberk, Frýdštejn, Vranov, Zbirohy, Hrubý Rohovec, Hrubá Skála, Valdštejn či Trosky. Část z nich byla později přestavěna na renesanční a barokní zámky, většina však podlehlá válečným událostem a do dnešní doby se z nich dochovaly pouze zříceniny.

Nástup renesance a baroka se projevil zejména ve větších obcích a městech, kde vznikaly nové kostely, městské budovy a představovala se panská obydlí. Za nejceněnější z těchto památek je považován kostel Navštívení Panny Marie v Hejnicích, liberecký zámek a radnice či kostel Nalezení sv. Kříže ve Frýdlantě. Mezi významné památky patří také stavby lidové architektury, zejména roubené a hrázděné domy, které se zachovaly v severní části kraje na území Jizerských a Lužických hor a v Podkrkonoší. [4]

5.7. Golfová hřiště v libereckém kraji

Tato kapitola obsahuje stručný přehled a charakteristiku outdoorových i indoorových golfových hřišť, která svým umístěním spadají do území Libereckého kraje. V Libereckém kraji se nachází sedm „plnohodnotných“ outdoorových golfových hřišť, dvě indoorová hřiště a českolipský driving range. Vzhledem k faktu, že se Liberecký kraj svou rozlohou řadí k nejmenším krajům v České republice, jedná se o poměrně vysoké číslo. Když ponecháme stranou Středočeský a Karlovarský kraj, kde se golf již tradičně těší největší oblibě, je v Libereckém kraji nejvíce golfových hřišť ze všech krajů. Kvantita zde ovšem nepůsobí na úkor kvality, o čemž svědčí například ocenění, která opakovaně získalo liberecké hřiště Ypsilon (viz kapitolu 4.5.1.).

Semily

Semilské hřiště existuje již od roku 1970, kdy se skupina nadšenců rozhodla hrát golf. Místo nebylo vhodné pro žádnou zemědělskou činnost, a tak hřiště i v době komunismu mohlo vzniknout. Přístup na hřiště byl tehdy velice komplikovaný, vyžadoval přechod přes původní lanovou lávku.

Dnes je to velice krásný "poloostrov", obtékaný řekou Jizerou, který vyniká kopcovitým, skvěle udržovaným terénem. Navíc se zde hraje dvakrát přes řeku. Hřiště je také proslulé svými netypickými názvy některých jamek. Mezi nejbizarnější patří "Havrdovka", "Komínka", "Rytinka", "Dubovka" či "Festivalka". Hřiště přečkalo všechny roky nepřízně a dnes se těší velké oblibě. Vyroستlo zde mnoho skvělých hráčů, kteří nejen mateřský Golf club Semily, ale i republiku dobře reprezentovali a reprezentují. [11]

Česká Lípa

Golf club Česká Lípa byl založen v listopadu 2004 a od jara 2005 je členem České golfové federace. Cílem klubu je přinést golf na Českolipsko, a proto vzniká nové devítijamkové hřiště mezi Českou Lípou a Nový Borem v areálu U Zlatého buřtu. V současné době je otevřen 250 metrový driving range.

Golfové odpaliště Česká Lípa je umístěno v krásné krajině v blízkosti Lužických hor. [13]

Grabštejn

Vznik golfového hřiště na Grabštejně se datuje od roku 1998, kdy zde byly založeny první jamky. Dnes (od roku 2004, přenormováno 2008) má hřiště statut normovaného devítijamkového hřiště s devítijamkovou akademií. Hřiště se nachází v klidné lokalitě obce Chotyně (cca 20 km od Liberce poblíž silnice do Hrádku nad Nisou). V České republice se nenachází mnoho takovýchto golfových hřišť, která umožňují i úplným začátečníkům poznat taje golfové hry a začít ji aktivně provozovat. K dispozici zde golfistům je driving range a nová klubovna s restaurací a dalšími službami. Široká golfová veřejnost může využít i atraktivní devítijamkovou akademii. Na hřišti je k dispozici půjčovna golfových potřeb a elektrických golfových vozíků. Po dohodě je možné si zajistit i služby trenéra. V zázemí klubovny se nachází prodejna golfového vybavení. Golfové

hřiště Grabštejn nabízí možnost hry nejen zkušeným golfistům, ale i začátečníkům, kteří si chtějí golfovou hru teprve vyzkoušet.

Golfová sezóna začíná v dubnu a trvá až do října. Golf Clubem Grabštejn jsou po celou sezónu pořádány turnaje, kterých se mohou zúčastnit hráči různé výkonnosti včetně hráčů bez Zelené karty. Hřiště je možné si za výhodných podmínek i pronajmout např. pro pořádání firemních turnajů. Prvotní snahou golfového klubu bylo umožnit hru všem, kteří projeví zájem, aniž by museli platit horentní sumy za členství i vybavení. Tohoto trendu se grabštějští drží dodnes, o čemž svědčí celodenní green fee s nabídkou zapůjčení holí. Ubytování je možné zajistit v blízkých penzionech. [11]

Harrachov

Harrachovské hřiště je nejvýše položeným českým golfovým hřištěm. Je typické také svými prudkými svahy. Předností tohoto hřiště je omezená (řízená) průchodnost hráčů, maximální počet skupin na hřišti je 7, což zajistí každému hráči dostatek soukromí a klidu pro svou hru. Zajistit si ubytování v této atraktivní lokalitě není problémem vzhledem k vysokému počtu nejrozličnějších typů ubytovacích zařízení. [13]

Ještěd

Golfové hřiště Ještěd je umístěno v malebném prostředí jižního úpatí Ještědského hřbetu v obci Rozstání. Hřiště je technicky náročné s řadou vodních překážek a terenních záludností. Hřiště s dominantou Ještědu je devítijamkové.

Od otevření prošel areál několika změnami, poslední dobou se vývoj zklidnil a neustále se něco vylepšuje. V současné době je zde možné i přespat v penzionu na hřišti (kapacita 25 lůžek), které má i svoji restauraci a klubovnu.

Částečně krytý driving range, a putting a chipping green dávají možnost tréninku před hrou, hráči s menšími dětmi mohou využít dětský koutek.

Hřiště jako své domovské využívá golfový klub Ještěd. Ještědské hřiště pořádá turnaje, nabízí možnost výuky golfu včetně složení zkoušky pro získání zelené karty. [11,13]

Liberec

Golfové hřiště nedaleko centra Liberce se rozkládá na ploše 40 ha, na kterých je v současné době vybudováno 18 normovaných jamek s celkovým handicapem 68. Nechybí samozřejmě ani 3 jamková akademie, otevřený i krytý driving range pro trénování odpalů a cvičný putting green. Na kraji města směrem na Děčín vyrostlo postupem doby příměstské golfové hřiště, které si získalo takovou oblibu, že řada nadšených hráčů sem jezdí alespoň na obědy ve všední dny.

Hřiště v Machníně se rozrůstalo postupně, zpočátku ho tvořil jen driving range, po změně majitele se začalo s většími změnami. Od roku 2007 je pak v provozu celý osmnáctijamkový areál včetně přilehlých tréninkových ploch. Hřiště je charakteristické tím, že je rozděleno železniční tratí.

Zázemí je tvořeno srubovou klubovnou s terasou, pro děti je připraven dětský koutek. Při nepřízní počasí mohou hráči využít alespoň krytého odpaliště.

Pro veškerou golfovou veřejnost se pravidelně připravují kvalitní turnaje, handicapové dny a mnoho dalších společenských akcí, které k tomuto sportu neodmyslitelně patří.

Kromě pořádání golfových turnajů, akademií a setkání nabízí klub také možnost organizace nejrůznějších společenských a firemních či soukromých akcí, tréninky pod vedením profesionálů, přípravu a složení zkoušky pro získání Zelené karty. Přímo v areálu se také nachází půjčovna a prodejna golfového vybavení. Možnost ubytování v areálu není, ale klub nabízí zajištění ubytovacích kapacit v některém z partnerských zařízení. Klub zároveň spolupracuje s cestovními kancelářemi při organizaci golfových dovolených.

[11,13]

Malevil

Ranč Malevil, který dostal jméno podle románu Roberta Merla, se nachází takřka na hranicích s Německem v údolí Lužických hor nad obcí Heřmanice u Jablonného v Podještědí. Na rozdíl od jiných hřišť poskytuje zázemí zábavu pro celou rodinu. K původnímu devítijamkovému hřišti bylo dostavěno dalších devět jamek. Jedinou nevýhodou hřiště je silnice, která ho protíná, takže hráči mnohdy musí počkat s odpaly, dokud auta neprojedou.

Hřiště, kde sídlí Královský GC Malevil, má mimo driving range také putting green.

Malevil je také vhodným místem pro firemní setkávání a školení – k dispozici jsou dvě zasedací místnosti s veškerým technickým zázemím. Na přání klientů zde zajistí doplňkové programy s adrenalinovými soutěžemi, exkurzemi do okolí a kulturními večery. Nově také nabízí ve spolupráci s GLOBAL ASSISTANCE RACING AUTODROM ČESKÁ LÍPA programy bezpečné jízdy a adrenalin motorových závodů.

Mezi další služby areálu patří organizace turnajů včetně zajištění programu i pro negolfisty, relaxační program (whirlpool, sauna, bazén), adrenalin park, čtyřkolky, zorbing, malá ZOO, squash, tenis, bowling, beach volleyball a kulečník. V areálu se také nachází tři restaurace, ve kterých se pořádají různé rauty a oslavy, a dvě uzavřené konferenční místnosti. [11]

Ypsilon Liberec

Ypsilon Golf Resort Liberec se nachází v obci Fojtka v těsné blízkosti Liberce. Hřiště poskytuje široké tréninkové zázemí pro začátečníky i pokročilé hráče. Je zde patrný rukopis anglického architekta Keitha Prestona, který náležitě využil členitého terénu s mnoha vzrostlými lesními porosty k vytvoření jedinečného golfového areálu. Jedná se o obtížné hřiště, o čemž svědčí jeho rating, který tzv. přidává rány každému hráči s ohledem na jeho handicap. Ypsilon Golf Resort, jak zní celý název komplexu, nabízí golfistům k dispozici driving range a plošně velký prostor pro nácvik krátké hry. Návštěvníkům je k dispozici moderní clubhouse s restaurací, ve kterém je také recepce, pro-shop a šatny pro hráče. Zdejší hřiště je domovským kurzem pro členy Ypsilon Golf Resort Liberec. Mezi

doplňkové služby tohoto resortu patří široká nabídka nejrůznějších typů masáží nebo organizace zimních golfových dovolených. [13,20]

Obr. 15 Logo Ypsilon Golf Resort

Zdroj: [20]

Indoor Liberec - Golfcentrum

Golfcentrum je komplexně vybaveno pro výuku golfu začátečníků, pro trénink pokročilých golfistů i pro zábavu všech příchozích. Nachází se zde 5 simulátorů, 7 odpališť a putting a chipping green (pro trénink krátkých přihrávek a puttů). Simulátory jsou připojeny k internetu, golfisté tak mají možnost zúčastnit se online turnajů. Přímo v areálu se nachází bar a restaurace, nehrající mají možnost zajít na bowling, který se nachází o patro výš. [11]

Indoor centrum Babylon

Golfový simulátor nabízí možnost hry na 35 nejznámějších světových hřištích. Umožňuje nácvik úderů z odpališť, nácvik krátké hry a patování, a hru na nejznámějších hřištích světa. Je zde možnost hrát i minigolf či pohádkový golf pro děti. Simulátor zároveň analyzuje odpaly a poskytuje možnost soutěžit v různých kategoriích – např. o nejdelší odpal nebo ránu na cíl.

Simulátor se nachází v nákupním městečku centra Babylon, možnost ubytování je proto přímo v hotelu Babylon. Pro nehrající je zde ideální možnost vyžití v některé z částí zábavního centra (aquapark, lunapark, IQ park, nákupní městečko, bowling, solná jeskyně, laser game...). [13]

6. SWOT analýza – Ypsilon Golf Resort

Tato kapitola je věnována SWOT analýze golfového hřiště Ypsilon Golf Resort. Toto hřiště patří k nejoblíbenějším v České republice, o čemž mimo jiné svědčí několikrát získaný titul Golfové hřiště roku v anketě časopisu Golf Digest. Proto bylo vybráno k provedení analýzy silných a slabých stránek a příležitostí a hrozeb.

SWOT analýza je typ strategické analýzy stavu firmy, podniku či organizace z hlediska jejich silných stránek (strengths), slabých stránek (weaknesses), příležitostí (opportunities) a hrozeb (threats), který poskytuje podklady pro formulaci rozvojových směrů a aktivit, podnikových strategií a strategických cílů. [1]

Swot analýza je důležitým marketingovým nástrojem, který zahrnuje široký okruh problémů, jejichž podstatným jádrem jsou otázky označované jako marketingové prostředí.

Analýza silných a slabých stránek se zaměřuje především na interní prostředí firmy, na vnitřní faktory. Silné a slabé stránky se obvykle hodnotí vnitřním hodnotícím systémem nebo benchmarkingem (srovnávání s konkurencí). Silné a slabé stránky jsou ty faktory, které vytvářejí nebo naopak snižují vnitřní hodnotu firmy.

Naproti tomu hodnocení příležitostí a hrozeb se zaměřuje na analýzu vnějšího prostředí, které podnik nemůže tak dobře kontrolovat. Podnik je nicméně může alespoň identifikovat například pomocí vhodné analýzy konkurence, demografických, politických, ekonomických, technických, sociálních a kulturních faktorů působících v okolí podniku.

Jako vhodný nástroj pro SWOT analýzu se používá SWOT tabulka.

Tab. 14 SWOT analýza

Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
<p>Výhodná poloha</p> <p>Blízkost kulturních a historických památek</p> <p>Atraktivní prostředí</p> <p>Jedinečný design hřiště</p> <p>Výjimečná kvalita hřiště</p> <p>Získaná ocenění</p> <p>Blízkost hranic s Německem a Polskem</p> <p>Dobrá dopravní dostupnost</p> <p>Dokonalé značení</p> <p>Organizace golfových dovolených</p>	<p>Velký počet golfových hřišť v blízkém okolí</p> <p>Vysoký úhrn srážek v oblasti</p> <p>Konflikty s místními obyvateli</p>
Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
<p>Spolupráce se školami</p> <p>Spolupráce s místními sportovními kluby</p> <p>Pořádání firemních golfových turnajů</p> <p>Možnost získání klientů ze zahraničí</p> <p>Rozvoj výstavby v okolí</p>	<p>Pokles cestovního ruchu</p> <p>Rostoucí počet indoorových hřišť</p> <p>Areál Berzdorfer See</p>

Zdroj: vlastní

6.1. Silné stránky

- Výhodná poloha

Hřiště se nachází v těsné blízkosti města Liberec, v obci Fojtka. Autem je možné se na hřiště z centra města dostat do 15 minut, zároveň však hřiště leží v klidné oblasti.

- Blízkost kulturních a historických památek

V blízkém okolí hřiště se nachází celá řada pamětihodností (hrady, zámky, divadla, muzea, galerie...), což znamená velké pozitivum zejména pro nehrající doprovod golfistů nebo pro rodiny s dětmi, které se rozhodnou zůstat déle.

- Atraktivní prostředí

Areál hřiště se rozkládá v těsné blízkosti přehradní nádrže Fojtka, vyniká rozmanitostí terénu a je obklopeno loukami a lesy.

- Jedinečný design hřiště

Architekt hřiště Keith Preston navrhl hřiště tak, že každá jamka vyniká osobitostí a i samotný clubhouse (klubovna) je na pohled krásnou stavbou.

- Výjimečná kvalita hřiště

O vysoké kvalitě hřiště mimo jiné svědčí ocenění, která hřiště obdrželo.

- Získaná ocenění

Ocenění Nejlepší hřiště roku 2006 a 2007 a Nejlepší služby roku 2008 získaná ve čtenářské anketě golfového časopisu Golf Digest významně zvyšují dobrou pověst a prestiž tohoto hřiště.

- Blízkost hranic s Německem a Polskem

Tento fakt výrazně usnadňuje získávání zahraničních klientů.

- Dobrá dopravní dostupnost

Liberecký kraj je oblastí s velmi hustou železniční sítí a ačkoli bylo několik tratí v období komunistické totality zrušeno, stále patří mezi regiony s nejhustší železniční sítí v Evropě. Silniční doprava je zastoupena rychlostní komunikací R35 Liberec - Turnov (- Hradec Králové); evropskou trasou E65 ve směru (Praha -) Turnov - Harrachov - Polsko; dále silnicemi první třídy I13 Frýdlant - Liberec - Děčín; I9 Česká Lípa - Mělník a I14 Liberec - Vrchlabí - Trutnov.

- Dokonalé značení

I když se hřiště nachází stranou od hlavních tahů a je ukryté v lesích, není obtížné ho díky četným ukazatelům najít.

- Organizace golfových dovolených

Ypsilon nabízí svým klientům možnost organizace golfových zájezdů – buď prostřednictvím některé ze golfových cestovních kanceláří nebo využitím kontaktů na konkrétní golfová hřiště např. v Turecku, Španělsku či na Kypru. Je zde i možnost sestavení kompletního zájezdu na míru klientovi.

6.2. Slabé stránky

- Velký počet golfových hřišť v blízkém okolí

V Libereckém kraji se nachází 8 golfových hřišť a dva indoorové areály. V nejbližším okolí Liberce jsou to pak vedle Ypsilonu dvě outdoorová a dvě indoorová, což může pro Ypsilon znamenat velkou konkurenci.

- Vysoký úhrn srážek v oblasti

Liberecký kraj se řadí k oblastem s dlouhodobě vysokými srážkovými úhrny (viz tabulka 12 v kapitole Podnebí), což ho znevýhodňuje oproti jiným oblastem, protože za deště golf hrát nelze.

- Konflikty s místními obyvateli

Golfové hřiště Ypsilon se při své výstavbě stalo terčem vlny odporu ze strany ochránců přírody či cykloturistů, kteří si nepřáli, aby hřiště bylo vystavěno právě v této lokalitě. Tento problém je však již v současné době vyřešen.

6.3. Příležitosti

- Spolupráce se školami

Hřišti se otvírá možnost spolupracovat se soukromou základní školou Doctrina, která svým studentům chce nabídnout hru golfu jako jednu z možností volnočasových aktivit či kroužků.

- Spolupráce s místními sportovními kluby

V Liberci má hned několik sportovních klubů zastoupení v nejvyšších ligových soutěžích (lední hokej, fotbal, volejbal...). Tyto kluby mohou pořádat golfové turnaje pro své partnery (sponzory) nebo hřiště využívat pro hráče jako jednu z alternativních forem tréninku.

- Pořádání firemních golfových turnajů

Na Liberecku má své sídlo či pobočku řada velkých firem, které mohou hřiště využít k organizaci firemních turnajů (v rámci teambuildingu pro zaměstnance či turnaje určené spíše pro obchodní partnery).

- Možnost získání klientů ze zahraničí

Vzhledem k výhodné poloze hřiště v trojzemí (Česká republika – Německo – Polsko) se jeví získávání zahraničních hráčů jako velká šance.

- Rozvoj výstavby v okolí

Přílehlé obce (Mníšek, Fojtka, Stráž nad Nisou a další) se v poslední době stávají atraktivními lokalitami pro výstavbu rodinných domů.

6.4. Hrozby

- Pokles cestovního ruchu

V souvislosti s probíhající hospodářskou krizí, která postihla v podstatě všechna odvětví ekonomiky, lze počítat s poklesem počtu příjíždějících turistů, stejně jako s poklesem počtu hostů z blízkého okolí. Na druhou stranu golf stále ještě patří ke sportům spíše pro bohatší vrstvy obyvatel, kteří zatím zřejmě důvod šetřit mít nebudou.

- Rostoucí počet indoorových hřišť

V Liberci se v současné době nachází dvě indoorová hřiště. Ta jsou využívána především v období mimo hlavní golfovou sezónu a za špatného počasí, avšak jejich obliba neustále roste. Svou roli v tom hraje jistě fakt, že obě tato hřiště jsou v centru města a je tak možné přijít si zahrát na hodinu například během pracovního dne v době oběda.

- Areál Berzdorfer See

V průběhu roku 2010 se plánuje dokončení nového sportovně – rekreačního areálu v oblasti Berzdorf nedaleko Zhořelce (Goerlitz). Jezero vzniklé na bývalém uhelném dole bude nabízet možnost bohatého sportovního vyžití (plachtění, potápění, jízda na koni, jízda na kole, surfování...), jeho součástí bude také moderní osmnáctijamkové golfové hřiště. Tento areál bude jistě těžit ze své výhodné polohy v trojzemí, kde je snadno dostupný z dálnice A4. Pro liberecká golfové hřiště včetně Ypsilonu může zprovoznění tohoto areálu znamenat velkou hrozbu, zejména v podobě odlivu klientů (především z příhraničních oblastí Německa a Polska).

7. Dotazníkové šetření

V rámci analýzy golfové turistiky bylo provedeno dotazníkové šetření. Byla sesbírána data od 33 hráčů golfu. Hlavním kritériem při výběru dotazovaných bylo, aby alespoň příležitostně hráli golf. Geograficky byl průzkum zaměřen na oblast Libereckého kraje, protože větší část práce je věnována analýze golfové turistiky právě v tomto kraji. Mezi dotazovanými byli muži i ženy ve věkovém rozpětí 18 – 53 let. Vzhledem k tomu, že vyplnění dotazníku nezabralo mnoho času, byla většina dotazníků distribuována osobně a ihned po vyplnění opět vybírána, pouze malá část dotazníků (5) byla rozeslána respondentům emailem a ti ho po vyplnění odeslali zpět.

Hlavním cílem šetření bylo zjistit, jaké služby golfisté při návštěvě golfového hřiště nejčastěji využívají, podle čeho se rozhodují při výběru hřiště a zda za golfem cestují. Dalším cílem šetření bylo zjistit, která hřiště jsou mezi hráči nejoblíbenější v České republice a která v Libereckém kraji a proč.

Počáteční otázky dotazníku byly zaměřeny na délku zkušenosti a četnost hry golfu. Valná většina respondentů (91%) uvedla, že již hraje golf alespoň jeden rok. 39% respondentů pak hraje již déle než 5 let. Co se týče frekvence návštěv golfového hřiště (myšleno v sezóně), více než polovina dotázaných (54%) uvedla, že chodí hrát alespoň jednou týdně. Údaje týkající se zkušenosti s golfem a četnosti návštěv hřiště jsou uvedeny v následujících dvou tabulkách.

Tab. 15 Zkušenost hráčů s golfem

Zkušenost s golfem	Počet respondentů	Procentní vyjádření
Méně než 1 rok	3	9%
1 – 5 let	17	51%
Více než 5 let	13	39%

Zdroj: vlastní

Tab. 16 Četnost návštěv golfového hřiště

Četnost návštěv hřiště	Počet respondentů	Procentní vyjádření
Alespoň jednou týdně	18	54%
Alespoň jednou měsíčně	7	21%
Pouze příležitostně	8	24%

Zdroj: vlastní

Předmětem šetření bylo také cestování golfistů po tuzemských a zahraničních golfových hřištích. Zkoumáno bylo, zda jsou hráči ochotni za golfem cestovat, zda (případně jak dlouho) při návštěvě zůstávají a jakým způsobem si zajišťují ubytování. Z průzkumu vyplynulo, že dvě třetiny (66%) hráčů za golfem cestuje. 36% z nich však při návštěvě daného hřiště nezůstane přes noc, 24% dotazovaných uvedlo, že v navštívené lokalitě stráví jednu až tři noci, a pouze 6% hráčů se zdrží více než 3 noci. Při zajišťování ubytování přitom dají většinou na doporučení navštíveného golfového hřiště, pouze dva dotazovaní odpověděli, že ubytování hledají v okolních hotelích. Zjištěná data týkající se cestování hráčů za golfem jsou shrnuta v následujících třech tabulkách.

Tab. 17 Ochota hráčů cestovat za golfem

Cestují za golfem	Počet respondentů	Procentní vyjádření
Ano	22	66%
Ne	11	33%

Zdroj: vlastní

Tab. 18 Počet nocí strávených v místě při návštěvě hřiště

Počet strávených nocí	Počet respondentů	Procentní vyjádření
0	12	36%
1 – 3	8	24%
3 – 5	2	6%

Zdroj: vlastní

Tab. 19 Způsob zajištění ubytování

Způsob zajištění ubytování	Počet respondentů	Procentní vyjádření
Na doporučení golfového hřiště	8	80%
Jinak – využití okolních hotelů	2	20%

Zdroj: vlastní

Dalším z cílů dotazníkového šetření bylo zjistit, která česká hřiště jsou mezi dotazovanými nejoblíbenější a která jsou nejoblíbenější v rámci Libereckého kraje a proč. V odpovědích se projevila geografická příslušnost dotazovaných, protože výrazně vyšší počet respondentů uvedl jako své nejoblíbenější české hřiště jedno z hřišť Libereckého kraje, ostatní hřiště se v odpovědích objevila zpravidla jen jednou, maximálně dvakrát. Nejčastěji uváděným golfovým hřištěm byl liberecký Ypsilon Golf Resort, jako druhý skončil Golf Club Liberec (mezi hráči často uváděn jako Machnín), třetí místo obsadil Malevil. Jako hlavní důvody obliby uváděli respondenti nejčastěji příjemné prostředí hřiště, kvalitu a architekturu hřiště, příjemnou a ochotnou obsluhu, kvalitu zázemí či blízkost bydliště nebo chaty. Všechna uváděná hřiště jsou znázorněna v následující tabulce.

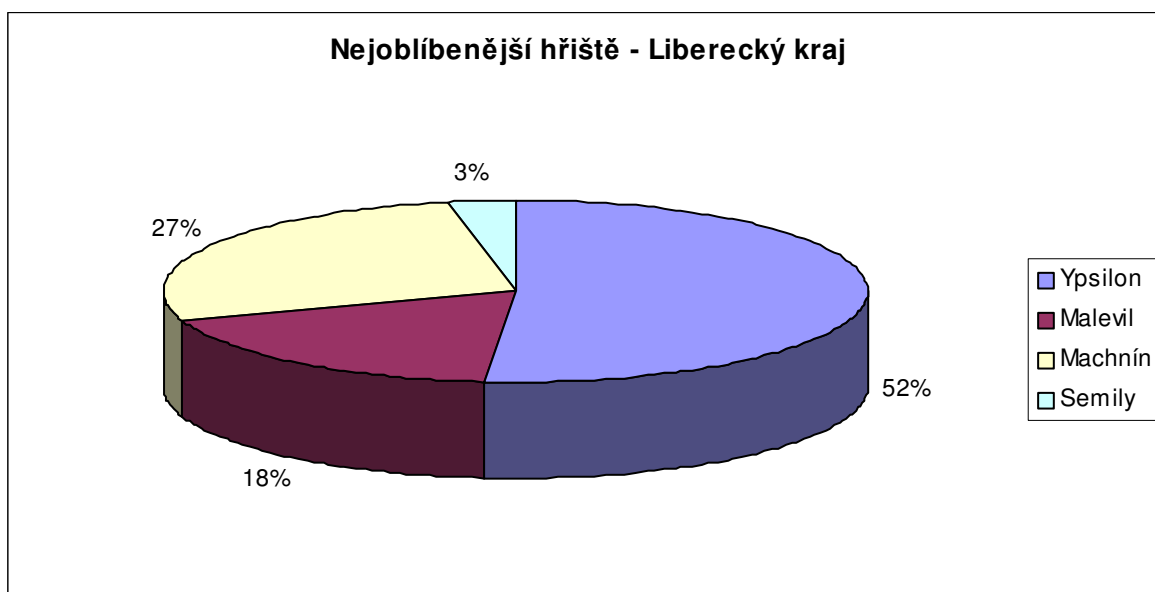
Tab. 20 Oblíbená hřiště v ČR

Oblíbené hřiště v ČR	Počet respondentů	Procentní vyjádření
Lázně Bohdaneč	2	6%
Kaskády Brno	2	6%
Čeladná	2	6%
Mladá Boleslav	2	6%
Ypsilon	9	27%
Terasy Ústí nad Labem	1	3%
Konopiště	1	3%
Malevil	4	12%
GC Liberec (Machnín)	6	18%
GC Semily	1	3%
Kestřany u Písku	1	3%
Beroun	1	3%
Roudnička	1	3%

Zdroj: vlastní

V následujícím grafu jsou znázorněna nejoblíbenější golfová hřiště v Libereckém kraji. Více než polovina respondentů (52%) odpověděla, že jejich nejoblíbenějším hřištěm na Liberecku je Ypsilon Golf Resort. Tato skutečnost koresponduje s výsledky uplynulých ročníků ankety časopisu Golf Digest (viz kapitolu 4.) a potvrzuje dlouhodobě vynikající

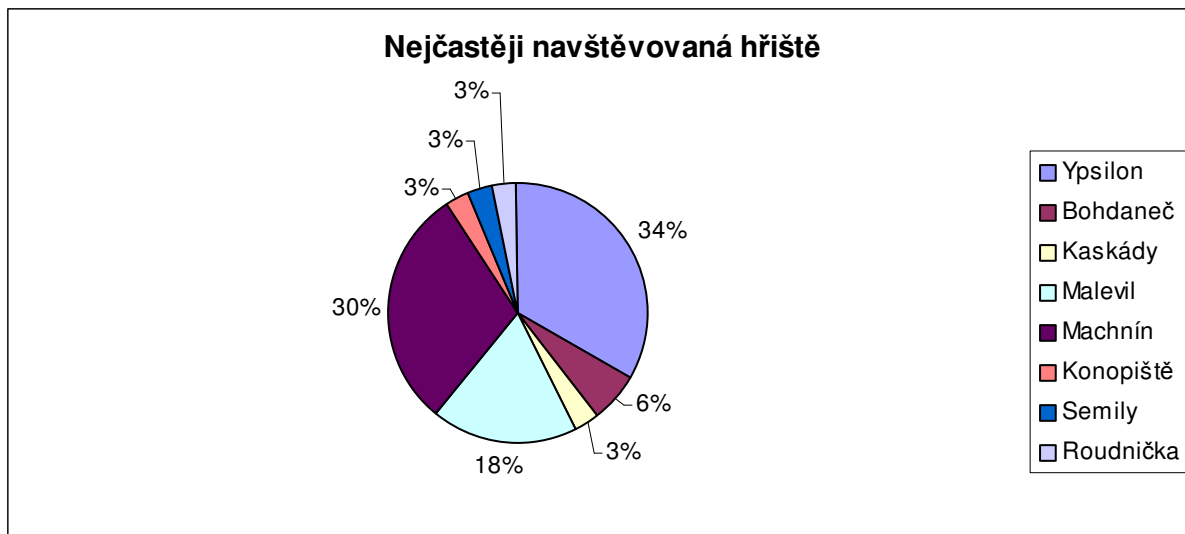
pověst tohoto hřiště. Jako druhé nejoblíbenější hřiště byl označen Golf Club Liberec (Machnín) – 27%, třetí skončil Malevil. Jako hlavní důvody volby hřiště Ypsilon jako nejoblíbenějšího respondenti nejčastěji uváděli krásné prostředí, architekturu hřiště, kvalitní zázemí a ochotnou obsluhu. Jako největší přednosti machnínského hřiště GC Liberec byly uváděny příznivé ceny a blízkost centru města. Na Malevil hráče nejvíce láká příjemné prostředí a především široká možnost vyžití pro nehrající doprovod a pro rodiny s dětmi.

Obr. 16 Nejoblíbenější hřiště v Libereckém kraji

Zdroj: vlastní

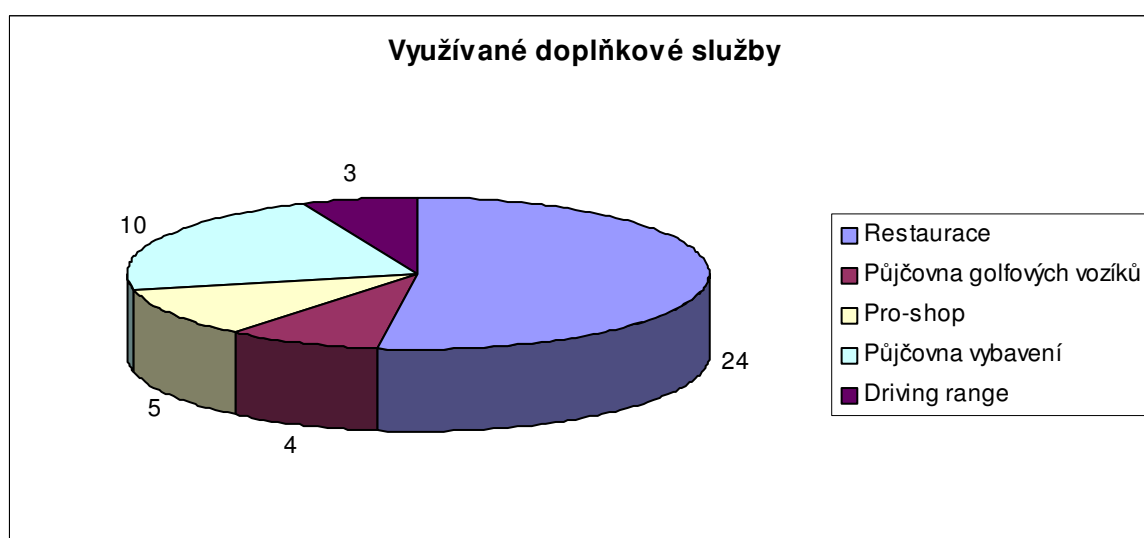
Zároveň s nejoblíbenějšími hřišti byla hledána i nejčastěji navštěvovaná. Například podle průzkumu nejoblíbenější Ypsilon Golf Resort je považován za jedno z nejlepších hřišť, ovšem jeho ceny nejsou již tak příznivé. V tomto ohledu řada hráčů upřednostňuje GC Liberec (Machnín). V následujícím grafu jsou znázorněna hřiště nejčastěji navštěvovaná hřiště (týká se celé České republiky).

Obr. 17 Nejčastěji navštěvovaná hřiště

Zdroj: vlastní

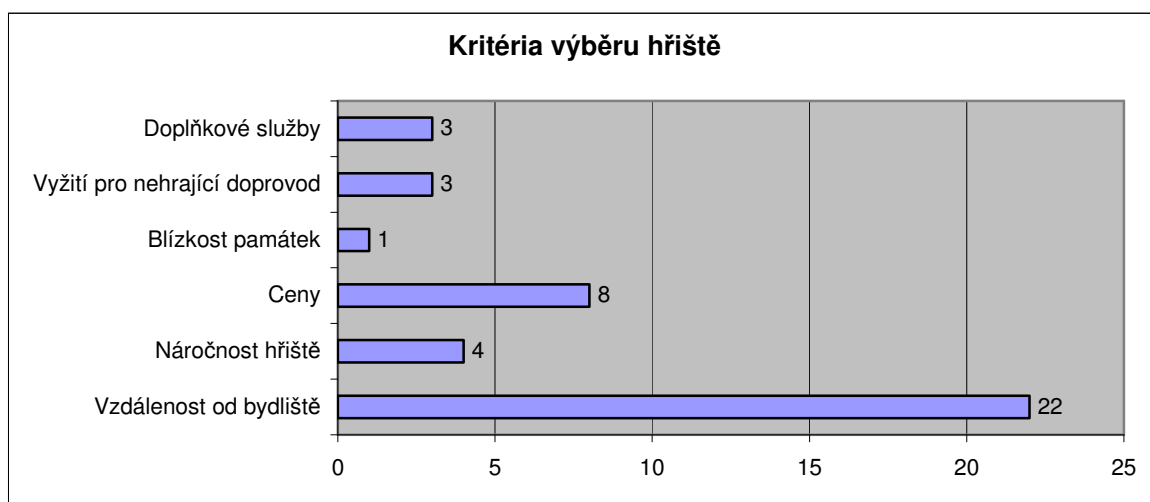
Hráči byli rovněž dotazováni ohledně využívání doplňkových služeb, která poskytují golfová hřiště. Hráči mohli v dotazníku zvolit více odpovědí (pokud využívají více služeb). Nejčastěji využívanou doplňkovou službou je restaurace či občerstvení na hřišti. To ve svých odpovědích zaškrtnuli více než dvě třetiny dotazovaných. Mezi další využívané služby patří driving range (tréninkové odpaliště), půjčovna vybavení, pro-shop (prodejna s golfovým vybavením) a půjčovna golfových vozíků. Tyto údaje zobrazuje následující graf.

Obr. 18 Využívané doplňkové služby

Zdroj: vlastní

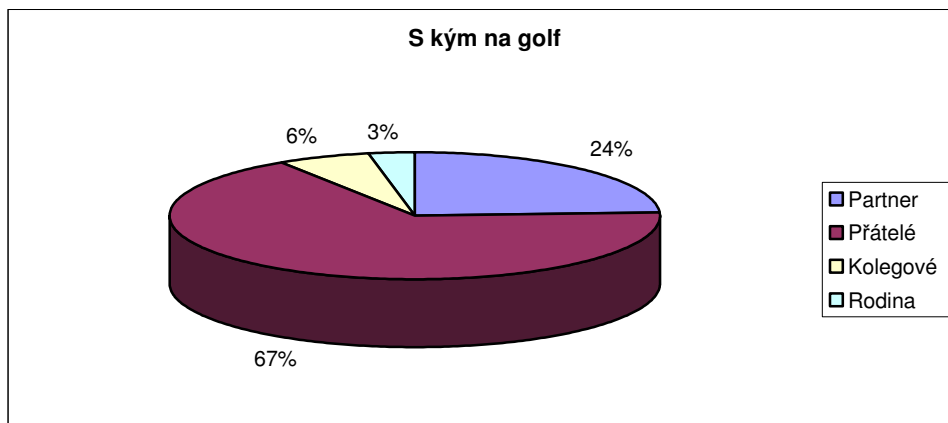
Dalším zkoumaným jevem byl způsob rozhodování hráčů při volbě návštěvy golfového hřiště. Jako nejsilnější argument se projevila vzdálenost daného hřiště od místa bydliště hráčů, velkou roli hrají také cenové podmínky. Svůj význam má pro hráče také šíře a úroveň doplňkových služeb, možnost vyžití pro nehrající doprovod a náročnost hřiště. Menší význam má již pro hráče blízkost kulturních či historických památek a možností pro sport.

Obr. 19 Kritéria výběru hřiště

Zdroj: vlastní

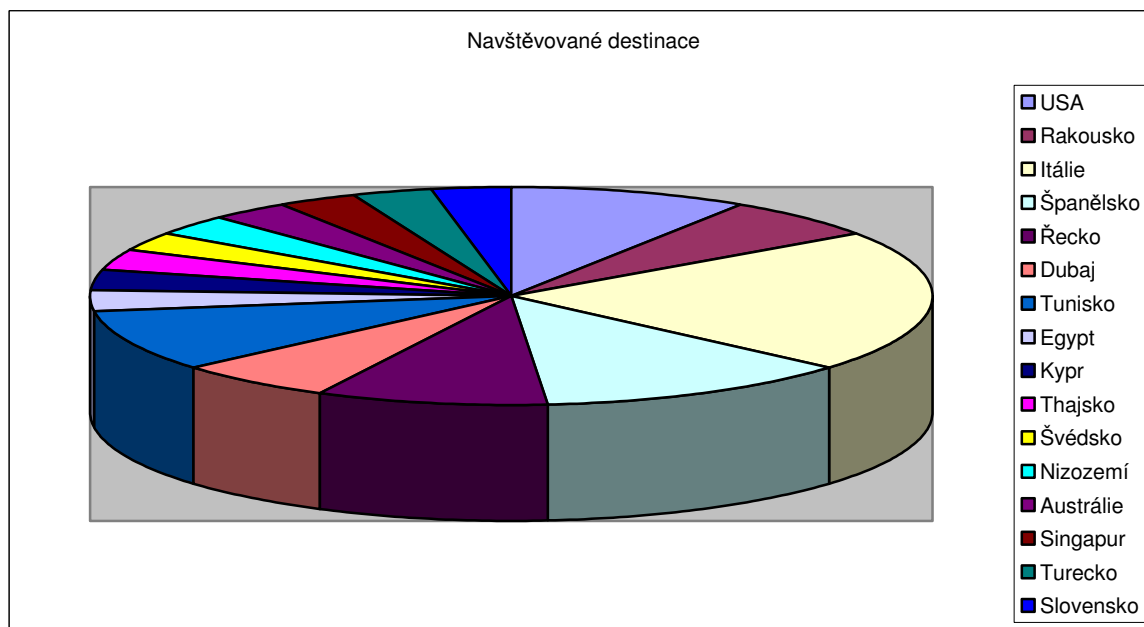
Jednou z otázek také bylo, s kým golfisté nejčastěji chodí hrát golf. Odpovědi nepřinesly nijak překvapivé výsledky – nejvíce hráčů chodí na golf se svými přáteli (67%) nebo partnerem (24%). Menší počet respondentů pak uvedl, že na golf chodí s kolegy či rodinou. Nabízenou možnost odpovědi obchodní partneři nezvolil nikdo z dotazovaných.

Obr. 20 S kým chodí hráči na golf

Zdroj: vlastní

Poslední část dotazníku byla zaměřena na cestování golfistů do zahraničí. Předmětem zkoumání bylo, zda golfisté za golfem cestují do zahraničí, které destinace navštěvují a kde a proč byli nejvíce spokojeni. 57% dotazovaných uvedlo, že za golfem do zahraničí vůbec nevyjíždí, 43% za golfem již někdy cestovalo. Mezi navštěvovanými destinacemi v odpovědích převládala Itálie, Španělsko, Řecko a Tunisko. Další destinace jsou uvedeny v následujícím grafu.

Obr. 21 Navštěvované destinace

Zdroj: vlastní

Dotazníkové šetření také potvrdilo trend zjištěný při analýze nabídky golfových zájezdů v českých cestovních kancelářích. Drtivá většina respondentů (86%) odpověděla, že do zahraničí za golfem cestují samostatně, služeb cestovních kanceláří využívá jen 14% z nich. Nabídku cestovních kanceláří většina dotazovaných (64%) považuje za nevyhovující a nedostatečnou. Co se týče spokojenosti s úrovní hřišť a služeb v zahraničí, jako hlavní přednosti zahraničních hřišť respondenti uváděli příznivé počasí, krásná hřiště, lepší organizaci startovních časů, lepší servis a maximální ochotu personálu.

8. Závěr

Hlavním cílem této práce bylo zmapovat, objasnit a popsat pojem golfová turistika. Záměrem bylo prozkoumat situaci v České republice a především v Libereckém kraji. Snahou bylo analyzovat počet a kvalitu golfových hřišť, úroveň poskytovaných služeb a stav hráčské základny a jeho vývoj. Dalším souvisejícím cílem bylo analyzovat Českou republiku coby golfovou destinaci.

Ukázalo se, že množství i kvalita českých hřišť dlouhodobě roste, řada z nich je porovnatelná se špičkovými světovými hřišti. Zároveň neustále roste obliba tohoto sportu, rapidně se zvyšuje počet hráčů golfu. Česká republika má nejen českým, ale i zahraničním golfistům co nabídnout. Zároveň se ale potýká s celou řadou problémů, které představují značnou překážku k vytvoření pověsti České republiky jako prestižní golfové destinace. I když je Česká republika považována golfovou „jedničku“ ve střední Evropě, pro mnohé golfisty z celého světa je stále zcela neznámá. Tento fakt potvrzuje i titul Neobjevená golfová destinace roku, který Česká republika získala v roce 2006 v rámci IAGTO Awards. S touto i s dalšími překážkami rozvoje české golfové turistiky se snaží bojovat řada organizací. Do jaké míry bude jejich snaha úspěšná, je obtížné predikovat, protože většina jejich projektů je dlouhodobého charakteru a výsledky realizovaných akcí budou známy až po dokončení této práce.

V části textu věnované Libereckému kraji byl tento region analyzován nejen jako golfová, ale obecně jako turistická destinace. Golfoví turisté zpravidla necestují sami, ale nezanedbatelná část z nich s sebou má nehrající doprovod. Pro něj je důležité zajistit dostatečně bohatý program, zatímco hráči tráví čas na hřišti. Tyto podmínky podle mého názoru Liberecký kraj dokonale splňuje – jsou zde kompletně pokryty všechny možné požadavky turistů, ať už se jedná o sport, kulturu, historii, zábavu, vzdělávání či lázeňství, všechna tato odvětví mají v Libereckém kraji své zastoupení. Mimo to vyniká tento kraj mimořádně výhodnou geografickou polohou, kde je snadno dostupný zejména německým a polským turistům.

Co se týče golfových hřišť v Libereckém kraji, je zde vzhledem k malé rozloze tohoto kraje vysoký počet golfových hřišť. Některá z těchto hřišť se těší velice dobré pověsti a

jsou považována za jedna z nejkvalitnějších v republice. I proto si myslím, že má Liberecký kraj velký potenciál stát se golfovým regionem, kam budou turisté přijíždět nejen tradičně na hory, ale v létě na golfová hřiště. Zejména hřiště Ypsilon Golf Resort, na který jsem se ve své práci zaměřila, vyniká mezi ostatními a právem získalo několikanásobné ocenění v některé z kategorií ankety Hřiště roku. I tomuto hřišti se však nadále nabízí možnosti pro zlepšení, jak vyplynulo z provedené SWOT analýzy. Podle mého názoru by se hřiště mělo zaměřit na rozvíjení svých silných stránek a využití všech příležitostí, slabé stránky a hrozby by se naopak mělo snažit eliminovat. Myslím si, že by hřiště mohlo více těžit ze své výhodné polohy a zaměřit svou pozornost na přilákání více zahraničních turistů (zejména německých a polských). V současné době příhraniční oblasti těchto zemí neoplývají nijak vysokým počtem kvalitních hřišť, proto bych považovala za vhodné snažit se získat co největší přízeň těchto turistů. Co se týče slabých stránek a hrozeb, s často nepříznivým počasím lze bojovat jen obtížně. Přesto si myslím, že vybudování indoorového hřiště ať už v areálu Ypsilonu nebo například v centru města by mohlo být dobrým tahem, jak si udržet své stálé klienty i přes zimu a při nepříznivém počasí.

Ostatně i z provedeného dotazníkového šetření vyplynulo, že toto hřiště je mezi občany Libereckého kraje nejoblíbenější. Lidé si cení jeho vysoké kvality, ochoty personálu i úrovně poskytovaných doplňkových služeb. Toto hřiště nabízí golfistům mimo jiné i možnost organizace golfových zájezdů do zahraničí sestavených přímo na míru, což považuji za velice pozitivní. Většina dotazovaných odpověděla, že do zahraničí cestují raději sami a nabídku cestovních kanceláří v této oblasti považují za nevyhovující. Podle mého názoru by organizace zájezdu hřištěm mohla být pro tyto hráče ideální volbou.

Problematika golfové turistiky je poměrně obsáhlým tématem, na které by se dalo pohlížet z různých úhlů. Další studium by se mohlo zaměřit na zkoumání přístupu a názoru zahraničních golfistů a cestovních kanceláří na Českou republiku coby golfovou destinaci.

9. Použité zdroje

Citace

- [1] FORET, M., FORETOVÁ, V. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2001. 180 stran. ISBN: 80-247-0207-X.
- [2] HORNER, S., SWARBROOKE, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. 1.vyd. Praha: Grada, 2003. 486 s. ISBN 80-247-0202-9.
- [3] PALATKOVÁ, M. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2006. 224 stran. ISBN: 80-247-1014-5.
- [4] PODHORSKÝ, M. *Liberecký kraj*. 1. vydání. Praha: freytag & berndt, 2002. 127 stran. ISBN: 80-7316-032-3.
- [5] *Anketa Hřiště roku 2009* [online]. [cit. 4.3.2010]. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtourism.cz/golf/aktualne/ctenari-casopisu-golf-digest-zvolili-hriste-roku-2009.html>>
- [6] *Cestovní kancelář Airmarine* [online]. [cit. 2.3.2010]. Dostupné z WWW: <<http://www.golfove-zajezdy.airmarine.cz/>>
- [7] *Cestovní kancelář Golf Planet* [online]. [cit. 2.3.2010]. Dostupné z WWW: <<http://www.golfplanet.cz/>>
- [8] *Czech Golf Federation* [online]. [cit. 15.11.2009]. Dostupné z WWW: <<http://www.cgf.cz/Cgf.aspx?IDMenu=39122985>>
- [9] *Czech Golf Travel Association* [online]. [cit. 16.11.2009]. Dostupné z WWW: <<http://www.cgta.cz/>>
- [10] *Česká centrála cestovního ruchu* [online]. [cit. 2.2.2010]. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtourism.cz/statistiky-a-trendy/clanky-a-komentare/>>
- [11] *Golf courses* [online]. [cit. 20.3.2010]. Dostupné z WWW: <<http://www.golfcourses.cz/>>
- [12] *Golf Digest* [online]. [cit. 18.3.2010]. Dostupné z WWW: <http://www.golfdigest.cz/rubriky/stalo-se/ceska-republika/hristem-roku-je-ostavice_4619.html>

- [13] *Golfová hřiště v České republice* [online]. [cit. 18.3.2010]. Dostupné z WWW: <<http://www.golf365.cz/>>
- [14] *Historie golfu* [online]. [cit. 12.1.2010]. Dostupné z WWW: <<http://www.studentgolf.cz/historie-golfu/>>
- [15] *Historie golfu v České republice* [online]. [cit. 12.1.2010]. Dostupný z WWW: <<http://www.golfportal.cz/o-golfu/historie-golfu-v-ceske-republice.html>>
- [16] *International Association of Golf Tour Operators* [online]. [cit. 15.11.2009]. Dostupné z WWW: <<http://www.iagto.com/>>
- [17] *Statistická ročenka Libereckého kraje 2009* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2009 [cit. 15.2.2010]. Dostupný z WWW: <<http://www.liberec.czso.cz/xl/edicniplan.nsf/p/511011-09>>
- [18] *Trendy v cestovním ruchu* [online]. [cit. 23.11.2009]. Dostupné z WWW: <<http://www.cestovatel.cz/clanky/volunturismus-dobrovolnicka-turistika/>>
- [19] *Výzkum příjezdové turistiky* [online]. [cit. 3.3.2010]. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtourism.cz/golf/vyzkum-prijezdove-golfove-turistiky/>>
- [20] *Ypsilon Golf Resort* [online]. [cit. 22.1.2010]. Dostupné z WWW: <<http://www.ygolf.cz/cz/>>

Bibliografie

BRADLEY, N. *Marketing research*. 1st ed. New York: Oxford University Press, 2007. 531 pgs. ISBN 978-0-19-928196-1.

JAKUBÍKOVÁ, D. *Marketing v cestovním ruchu*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2009. 288 stran. ISBN: 978-80-247-3247-3.

MIDDLETON, V. T. C. *Marketing in Travel and Tourism*. 4th ed. Oxford: Butterworth – Heinemann, 2009. 475 pgs. ISBN: 978-0-7506-8693-8.

MORRISON, A. P. *Marketing pohostinství a cestovního ruchu*. 2. vydání. Praha: Victoria Publishing, 1995. 523 stran. ISBN: 80-85605-90-2.

PETRŮ, Z. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea servis, 1999. 107 s. ISBN 80-85970-29-5.

SEATON, A. V. *The Marketing of Tourism Products*. 1st ed. International Thomson Business Press, 1996. 444 pgs. ISBN: 1-86152-302-5.

Začínáme s golfem [online]. [cit. 10.1.2010]. Dostupné z WWW:

<<http://www.vitalia.cz/specialy/zaciname-s-golfem/4-o-dejinach-ceskeho-golfu/>

10. Seznam příloh

A Nejlepší hřiště v kategorii Nejlepší výkon

B Nejlepší hřiště v kategorii Jamka roku

C Dotazník

A

Nejlepší hřiště v kategorii Nejlepší výkon

Rozsah: 1 strana

pořadí	hřiště	hlasy
1.	Ostravice	832
2.	Čertovo břemeno	199
3.	Dýšina	88
4.	Kaskáda	87
5.	Nová Amerika	62
6.	Český Krumlov	54
7.	Botanika	52
8.	Kořenec	40
	Ypsilon	40
10.	Sokolov	39
	Terezín	39
12.	Terasy	38
13.	Beřovice	37
14.	Benátky	36
15.	Hostivař	33
16.	Stará Boleslav	30
17.	Slavkov	29
	Janov	29
19.	Mnich	28
	Poděbrady	28

B

Nejlepší hřiště v kategorii Jamka roku

Rozsah: 1 strana

pořadí	jamka hlasy	hlasy
1.	Ostravice 16	298
2.	Dýšina 11	281
3.	Casa Serena 12	169
4.	Čeladná (Old) 15	157
5.	Terasy 4	156
6.	Nová Amerika (Maple Hill) 6	149
7.	Beroun 9	131
8.	Karlštejn 2	98
9.	Sokolov 15	96
10.	Cihelny 5	87
11.	Kaskáda (Dřevěná) 7	84
12.	Olomouc 8	80
13.	Dýšina 16	76
14.	Ostravice 7	75
15.	Kunětická Hora 16	71
16.	Hostivař 9	65
17.	Ostravice 2	63
18.	Konopiště (D ´Este) 9	58
19.	Mladá Boleslav 17	44
20.	Sokolov 5	41

C

Dotazník

Rozsah: 2 strany

Dobrý den,

Studuji na Ekonomické fakultě Technické univerzity v Liberci a píší diplomovou práci na téma Golfová turistika. Chtěla bych Vás požádat o pomoc při jejím zpracování tím, že vyplníte tento krátký dotazník. U otázek s vytečkovaným místem prosím odpovídejte slovně, u ostatních stačí odpověď zakroužkovat.

Děkuji za ochotu
Pavla Ryjáčková

Jak dlouho hrajete golf?

- ☐ Méně než 1 rok
- ☐ 1 – 5 let
- ☐ Více než 5 let

Jak často hrajete golf?

- ☐ Alespoň jednou týdně
- ☐ Alespoň jednou měsíčně
- ☐ Pouze příležitostně

Cestujete za golfem po České republice?

- ☐ Ano
- ☐ Ne

Zůstáváte při návštěvě daného hřiště více dní?

- ☐ Ano, zůstávám jednu noc
- ☐ Ano, zůstávám 1 – 3 noci
- ☐ Ano, zůstávám více než 3 noci
- ☐ Ne

Pokud ano, jakým způsobem si zajišťujete ubytování?

- ☐ Nabídka cestovních kanceláří
- ☐ Doporučení golfového hřiště
- ☐ Ubytování přímo v areálu hřiště
- ☐ U známých či příbuzných
- ☐ Jinak (prosím uveďte).....

Jaké je vaše oblíbené hřiště v České republice?.....

Co Vám na tomto hřišti nejvíce vyhovuje?

Jaké je Vaše oblíbené hřiště na Liberecku?.....

Co Vám na tomto hřišti nejvíce vyhovuje?.....

Které hřiště v ČR navštěvujete nejčastěji?.....

Jaké doplňkové služby hřiště využíváte?

- ☐ Půjčovna golfového vybavení
- ☐ Půjčovna golfových vozíků
- ☐ Restaurace
- ☐ Prodejna golfového vybavení

☐ Jiné (prosím uveďte).....

Podle čeho se při výběru hřiště rozhodujete?

☐ Vzdálenost od místa bydliště

☐ Náročnost hřiště

☐ Cenové podmínky

☐ Blízkost kulturních památek/jiných možností sportovního vyžití

☐ Šíře a úroveň nabízených doplňkových služeb

☐ Možnost vyžití pro nehrající doprovod

☐ Možnost ubytování přímo na hřišti

☐ Jiné (prosím uveďte).....

S kým nejčastěji vyrážíte na golf?

☐ S partnerem

☐ S přáteli

☐ S kolegy

☐ S obchodními partnery

☐ Jiná možnost (prosím uveďte).....

Cestujete za golfem do zahraničí?

☐ Ano

☐ Ne

Jaké destinace jste již navštívili?.....

Kde jste byli nejvíce spokojeni?.....

Cestovali jste s cestovní kanceláří nebo samostatně?

☐ S cestovní kanceláří

☐ Samostatně

Považujete nabídku českých cestovních kanceláří v oblasti golfové turistiky za vyhovující?

☐ Ano

☐ Ne

Jezdíte hrát raději do zahraničí nebo v České republice?

☐ ČR

☐ Zahraničí

Setkali jste se v zahraničí s něčím (služby, kvalita hřiště...), co Vám v České republice chybí nebo je naopak lepší?

.....

Věk.....

Žena Muž

Místo bydliště.....